Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... $3.00
Ima 10.000 naročnikov

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 307. — ŠTEV. 307. NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 31, 1915. — PETEK, 31. DECEMBRA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII

Situacija na Balkanu.

ODLOČITEV SE BLIŽA. — NEMCI SO BAJE POSLALI V VARNO NEKAJ SVOJIH ČET. — ITALJANSKE ČETE SO ZAVZELE DRAČ V ALBANIJI. — BOLGARSKI VOJNI KREDIT. — FRANCOZI IN TURKI. — VROČI BOJI PRI SANDŽAKU MED AVSTRIJCI IN ČRNOGORCI. — ZRAKOPLOVCI V AKCIJI.

Ženeva, Švica, 30. decembra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so italjanske čete zasedle glavno mesto Albanije, Drač. Včeraj je prišel sem iz Drača nemški konzul in petdeset drugih Nemcev.

Drač in Valona sta najvažnejši pristanišči Albanije. Valono so bili zasedli Italjani še pred napovedjo vojne.

Cetinje, Črnagora, 30. decembra. — Poročilo, ki je bilo danes izdano tukaj, se glasi:

Pri Sandžaku se vrše ob celi fronti vroči artilerijski spopadi. Sovražnik je napadel Raškovo Goro, pa se je moral z velikimi izgubami umakniti. V črnogorskem ozemlju kmalo ne bo nebonega Avstrijca več.

London, Anglija, 30. decembra. — Iz poluradnega vira se je doznalo, da je v Varni koncentriranih par tisoč nemških vojakov. Pristanišče stražijo nemški podmorski čolni. Iz tega je razvidno, da so se začeli Nemci in Bolgari resno bati ruskega upada.

London, Anglija, 30. decembra. — Tukajšnja Reuterjeva agentura je dobila poročilo, da je dospel nemški maršal Mackensen včeraj v Sofijo. Ko je obiskal nemškega in avstrijskega poslanika ter kralja Ferdinanda, se je vrnil v svoj glavni stan. Kaj je bil namen njegovega obiska, se dosedaj še ni dalo dognati. (28. decembra je bilo poročano, da bo vodil Mackensen ekspedicijo proti Egiptu.)

London, Anglija, 30. decembra. — Ker so začeli Rusi zbirati svoje vojaštvo ob besarabski meji, se je nemška fronta v Srbiji in ob grški meji pomaknila za par milj nazaj. Veliko madžarkih polkov je bilo odpoklicanih domov.

London, Anglija, 30. decembra. — Angleži so poslali nekaj svojega vojaštva iz Soluna v Orfano, malo grško pristanišče, ki je oddaljeno od Soluna kakih 60 milj.

Pariz, Francija, 30. decembra. — Poročilo, ki ga je izdalo vojno ministrstvo, se glasi:

Včeraj so obstreljevali naši letalci bolgarski tabor pri Petriaku v bližini Dorainskega jezera. Škoda, ki so jo povzročili, je precejšnja.

London, Anglija, 30. decembra. — Bolgarska vlada je zahtevala, da naj ji parlament dovoli najeti 500.000.000 frankov posojila. Parlament je brez ugovora ugodil. Denar se bo uporabil izključno le za oskrbo ranjencev in njihovih družin.

London, Anglija, 30. decembra. — Poročilo, da Nemci in Bolgari ne bodo napadli Soluna, če ne bodo tega Grki izrecno zahtevali, ni bilo resnično. Včeraj so se pojavili nad Solunom trije nemški zrakoplovci in začeli metati bombe na hiše. Med prebivalstvom je zavladala panika, kljub temu, da bombe niso povzročile skoraj nobene škode. Zrakoplove so prepodile naše lahke baterije.

Pariz, Francija, 30. decembra. — Dopisnik tukajšnjega "Journala" je sporočil danes iz Soluna:

Nemci, Avstrijci in Bolgari so zatrdno sklenili vdreti v Grško in pregnati zavez nike. Kakor predstraža bo prodiralo kakih 35.000 vojakov, ki bodo poskušali zavzeti nekaj važnih strategičnih postojank in napraviti glavni armadi kolikormogoče prosto pot.

Rim, Italija, 31. decembra. — "Giornale d'Italia" je dobil iz Cetinja poročilo, da prodira od Djakove proti Skadru močna avstrijska armada. V okolici Tirane se vrše vroči boji med ostanki srbske armade in med Bolgari, ki skušajo prodreti do Jadranskega morja.

Pariz, Francija, 30. decembra. — Francoske čete so zasedle turški otok Castelarizzo, ki leži v Egejskem morju v bližini Rodosa. Ta otok bo za francosko mornarico velike važnosti, ker bodo na njem velika skladišča, iz katerih se bo preskrbovalo armado v Solunu in na Galipolisu.

Otok meri 12 kvadratnih milj. Prebivalci so skoraj sami Grki.

Carigrad, Turčija, 30. decembra. — Glede situacije v Mezopotamiji je bilo danes sledeče razglašeno: Bitka v bližini Kut-el-Amare se nadaljuje. Ko smo zavzeli Shark Said, smo zaplenili 450 ton petroleja.

Pariz, Francija, 30. decembra. — Včeraj je zapustila neka avstrijska mornariška divizija Boko Kotorsko z namenom, da bo bombardirala Drač. Pot ji je zastavilo zavezniško brodovje, nakar se je začela vroča pomorska bitka. Avstrijski torpedni rušilec "Lika" je naletel na mino in se potopil. Torpedni rušilec "Triglav" so zavezniške bojne ladije toliko časa obstreljevale, da se je potopil.

Pri Sueškem prekopu.

London, Anglija, 30. decembra. — Turki in Nemci bodo veliko prej napadli Sueški prekop kot se je v početku mislilo. To je razvidno iz tega, ker so zavarovalne družbe prejele zavarovalnino za one ladije, ki plujejo skozi prekop. Angleška vlada bo prekop prihodnje dni najbrže za trajno zaprla.

Amerikanci v Avstriji.

Nemški uradniki delajo velike ovire amerikanskim državljanom, ki mislijo potovati iz Avstrije.

Washington, D. C., 30. dec. — Amerikanski državljani na Dunaju in drugih krajih v Avstriji, imajo velike težave, ker se ne morejo vrniti v Združene države. — Povratek v Ameriko jim je skoro popolnoma onemogočen, ker se branijo nemški konzuli v Avstriji, da bi podpisali ameriške potne liste za v Nemčijo, razven v slučaju, da so priloženi rojstni listi ali pa naturalizacijske listine.

O tem je poročal tudi ameriški poslanik na Dunaju Penfield vladi Združenih držav, in sicer skoz Berne v Švici. V svojem pismu pojasnjuje poslanik Penfield razmere ter obenem pravi, da je stopil glede tega v zvezo z ameriškim poslanikom v Berlinu ter se tudi obrnil do nemškega poslaništva na Dunaju, v svrho, da se pomore in olajša državljanom Združenih držav povratek v Ameriko.

Te nove določbe glede pregledovanja ameriških potnih listov so v veljavi šele malo časa in zato pozivljajo ameriški vladni zastopniki v Nemčiji in Avstriji vse one ki nameravajo potovati v omenjene dežele, da se preskrbe z vsemi potrebnimi listinami, da ne bodo imeli na potovanju prevelikih težav.

Oskrbnik Sing Singa.

Albany, N. Y., 31. decembra. — Guverner države New York, Whitman, je rekel, da mora oditi sedanji oskrbnik jetnišnice v Sing Sing, Thomas Matt Osborne. Vsa zadeva je zdaj v rokah guvernerja, ki je rekel, da bo moral Osborne sam odstopiti, drugače pa ga bodo odslovili, ker je že vložena obtožnica proti njemu in kot obtoženec ne bi mogel biti več načelnik jetnišnice. Pri sodni obravnavi bo nastopilo tudi več jetnikov iz Sing Singa kot priče in Osborne bi lahko uplival nanje, če bi ostal tam kot oskrbnik. Osborne se je branil podpisati listino, v kateri bi se prostovoljno odpovedal svojemu sedanjemu mestu. Za namestnika so že določili nekega pravnika, po imenu George W. Kirchwey.

Turki blizu meje.

London, Anglija, 30. decembra. — V okolici Aleppa je koncentriranih 300.000 turških vojakov. Poveljuje jim nemški maršal Goltz. Veliko turških čet je že odšlo proti jugu in se nahajajo v neposredni bližini egiptovske meje. Nemško-turška armada dobiva neprestano nova ojačenja. Splošna invazija na Egipet se bo tedaj začela, ko bodo imeli Turki in Nemci v okolici Sueškega prekopa en miljon vojakov.

Angleške čete.

London, Anglija, 30. decembra. Angleži imajo v Egiptu primeroma malo vojakov. Dežela je v veliki nevarnosti, ker jo ogrožajo s severa Turki in Nemci, z juga in zapada pa razna arabska plemena. Če ne bo drugače, bodo morali poslati Angleži v Egipet par tisoč vojakov iz Soluna.

Bojne ladije.

Berlin, Nemčija, 30. decembra. — Turški generalni štab poroča:

V noči od ponedeljka na torek so obstreljevale sovražne križarke naše postojanke pri Avi Burnu in Anaforti Bojne ladije so se takoj umaknile, kakorhitro so začele streljati nanje naše obrežne baterije.

Na fronti v Mezopotamiji se ni ničesar posebnega pripetilo.

V naglici.

Berlin, Nemčija, 30. decembra. — Dopisnik nekega tukajšnjega lista, ki se je pred kratkim mudil v Suvla zalivu, poroča med drugim tudi sledeče:

Angleži so morali s strahovito naglico bežati, ker se še sedaj vidijo razni sledovi tega bega: polomljeni topovi, municijska skladišča in nepokopana trupla. Nadalje so pustili Angleži velike množine mesa, moke, čaja, bakrenih žic itd. V Suvla zalivu so se potopile tri angleške transportne ladije.

Turki.

London, Anglija, 30. decembra. — Iz Soluna poročajo, da bo prišlo v grški del Macedonije nad 40.000 Turkov, ki se bodo pridružili Bolgarom in Nemcem. Koliko je resnice na tem, se dosedaj še ni dalo dognati.

"Ancona".

Avstrija se je uklonila Zdr. državam. — Kapitan podmorskega čolna, ki je potopil parnik "Ancono", bo občutno kaznovan.

London, Anglija, 31. decembra. — Avstrijska vlada je odgovorila na drugo noto glede potopa parnika "Ancone". V svojem odgovoru pravi, da bo kapitan podmorskega čolna občutno kaznovan, ker se ni oziral na to, da je na parniku nastala panika in ker je parnik prej potopil, predno so se mogli ljudje izkreati.

Avstrijska vlada je sedaj pripoznala, da se mora tudi v vojni izpolnjevati postave humanitete in ljudskega prava. Sprva se je mislilo, da Avstrija ne bo ugodila zahtevam Združenih držav češ, da so te zahteve pretirane in naravnost neopravičene.

Odgovor se glasi med drugim tudi sledeče:

Avstrija ne bo nadlegovala nobenega sovražnega poniškega parnika. Izjema je le, če se bo parnik zoperstavljal oziroma če bo hotel uteči. Noben parnik ne prej potopljen, dokler ne bodo vsi potniki na varnem.

Avstrijska vlada bo vedno gledala na to, da bo tudi v bodoče vladalo med njo in Združenimi državami tako razmerje kot je vladalo dosedaj.

Iz teh dveh točk je razviden, da Avstrija upošteva upliv Združenih držav in da se jim nikakor noče zameriti. Avstrija je zavzela isto stališče kot ga je zavzela Nemčija, ko je bil torpediran parnik "Lusitanija".

Poveljnik podmorskega čolna se je izgovarjal, da ni bil glede "Ancone" natančno poučen ter da jo je smatral za transportno ladijo. Ker se na drugi poziv ni hotela ustaviti, je oddal nanjo šestnajst strelov, od katerih so trije zadeli. Parnik se je ustavil, toda tedaj je bilo že prepozno, da bi se zamogli vsi potniki izkreati.

Konskripcija v Angliji.

Zagovorniki konskripcije v Angliji upajo, da bodo dosegli popolni uspeh brez težav.

London, Anglija, 30. decembra. Ker je imel ministrski predsednik Asquith včeraj posvetovanje s kraljem, so iz tega sklepali, da mislijo resignirati razni člani kabineta. Pozneje pa se je razvedelo, da ni bil obisk ministrskega predsednika s tem v nikaki zvezi, temveč da sta se posvetovala s kraljem o drugih, važnih zadevah.

Naborni odbor je omilil svoje prvotne načrte glede prisilne vojaške službe, in sicer v tem smislu, da bi bila v veljavi prisilna vojaška služba le za časa vojne. Možem, ki še niso pristopili k vojakom bodo dali časa za to, in sicer dva do tri tedne

Vlada je trdno prepričana, da ji bo mogoče dobiti dovoljenje nove predloge od parlamenta v kakih dveh tednih, še predno se razide. —

Delavske stranke in delavski voditelji še molče do sedaj glede tega vprašanja in od njih pričakujejo da bodo stali na strani ministrskega predsednika ter da ne bodo ugovarjali upeljanju splošne vojaške službe za dobo vojne.

Mehikanci.

Bolne žene in otroci zapuščeni brez vsake pomoči in hrane v Mehiki, kjer so se vršili boji.

El Paso, Tex., 31. decembra. — Petdeset mož, žena in otrok so pustili danes vojaki sedanje vlade ob železniški progi brez pomoči. 1200 vladnih vojakov se je napotilo iz države Sonore v Juarez ter so se ustavili v mestu Pelea, New Mexico, ki je oddaljeno 6 milj od mesta El Paso. Vojaške oblasti Združenih držav niso dovolile tem četam, da bi potovale čez državo Texas, temveč so morale iti prek mednarodnega ozemlja pri Pelei v Juarez v Mehiki.

Vojaki in drugi privrženci sedanje Carranzove vlade, ki so ostali bolni zadaj za rednimi četami, se nahajajo po zatrdilu zdravnikov, ki so gledali te prizore v skrajno slabem in žalostnem položaju. Pustili so jih zadaj brez pomoči in nekateri so zelo bolni, večinoma od mrzlice

Pri teh je ostalo tudi več trupel bolnih in ranjenih, ki so umrli na potu, a trupla so pokopali v zelo plitve grobove, ker globokih niso bolniki sami mogli izkopati. Videli so neko mater, ki je, sama bolna in izmučena, kopala grob za svoje malo dete, ki ji je umrlo vsled bede, stradanja in bolezni.

Plemenska nasprotja.

Krvavi boji v državi Georgia med belci in črnci. Mnogo ubitih in ranjenih in sežganih.

Blakely, Georgia, 30. dec. — Danes se je vršila blizu tu velika in besna bitka med belci in črnci, ker je bil sinoči usmrčen nek nadzornik nasadov, Henry Villipigue Štirje črnci so bili ustreljeni in ubiti, dva so sežgali do smrti, dva belca sta bila ranjena in še mnogo drugih je bilo nevarno ranjenih.

Beli zagrizenci in hujskači proti črnemu plemnu so preiskali v okolici vsa močvirja in hiše, če se skrivajo kje črnci in tukajšni šerif Howell je poklical na pomoč še več drugih šerifov, da bi mu prišli na pomoč, ker on je brez moči in ne more sam ujeti osumljenih črncev ter jih s tem rešiti pred linčanjem.

Na šerifa Howella so streljali, ko se je hotel s svojimi pomagači približati neki hiši, kjer so se skrivali črnci. Ker niso mogli drugače, so zažgali omenjeno hišo, nakar so udrli ven štirje črnci ter med begom streljali.

Dresura.

Izmed vseh živali je pse najlažje dresirati. — Dresirane pse se uporablja v razne namene.

Pes in konj sta najbolj zvesta človeku. Kdo še ni bral o slavnih bernardinskih pseh, ki pozimi rešujejo ponesrečene potnike, jih spravijo k gostoljubnim menihom ter jim s tem rešijo življenje? — Pes in človek sta neločljiva prijatelja. Psa se da lahko dresirati in se ga lahko uporabi za razne namene. Posebno v sedanji vojni igrajo psi zelo važno ulogo. — V francoski armadi imajo pse, ki prenašajo važna poročila, ki iščejo po bitki ranjence in ki avizirajo prihod sovražnika. Pes je posebno prvim četam v zelo veliko pomoč. Večkrat se je že zgodilo, da je našel pes ranjenca dve ali tri milje vstran od bojne črte, nakar je pritekel k četi in začel toliko časa cviliti, da se je odpravila ž njim vojaška patrulja in našla ranjenega vojaka.

V letošnjem Koledarju dobite zelo zanimiv članek 'Pes v vojni'. V njem je natančno popisano, kako so se posluževali psov že stari Rimljani in Grki, ter je povedano, kakšno ulogo igra pes v sedanji vojni. — V Slovensko-Ameriškem Koledarju najdete še veliko lepih povesti, raznih drugih člankov in veliko šale. Koledar krasi nad trideset slik. Naročajte ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Z vzhoda in zapada.

Vroči boji v Vogezih. — Avstrijci pod poveljstvom generala Bothmera so pognali Ruse nazaj. Rumunska se bo baje pridružila Rusiji.

Berlin, Nemčija, 30. decembra. — Današnje oficielno poročilo pravi, da se boji na zapadu neprestano nadaljujejo in da so Nemci skoraj povsod zmagovalci. Angleži so poskušali zavzeti včeraj nemške postojanke severno od Lille, pa so se morali z velikimi izgubami umakniti. Nad nemškimi pozicijami so se pojavili francoski in angleški zrakoplovci ter pričeli metati bombe Ko so stopile nemške baterije v akcijo, so se morali umakniti.

Francozi se baje pripravljajo na novo ofenzivo, ki bo po njihovih zatrdilih mora la biti uspešna.

Berlin, Nemčija, 30. decembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča sledeče:

Avstrijske čete, katerim poveljuje gen. grof Bothmer, so pognale Ruse pri Strypi v beg in vjele preko 900 ruskih vojakov. Razen tega je izgubil sovražnik tudi veliko municije in drugega vojnega materiala.

London, Anglija, 30. decembra. — Takoj, ko bo nastopila najhujša zima, bodo začeli Rusi z novo ofenzivo Prodreti bodo poskušali preko bukovinske in gališke meje ter priti že vsaj do onega mesta kot so bili lansko leto ob tem času. Vojaški strokovnjaki zatrjujejo da so koncentrirali Rusi med Dnjestrom in Pruton toliko vojaštva, da bodo z lahkoto prodrli avstrijsko nemške črte.

London, Anglija, 30. decembra. — Če bodo stopile ruske čete v ofenzivo in če se jim bo posrečilo osvojiti Bukovino, se jim bo pridružila tudi Rumunska in udarila na Avstrijo. Rumunski in ruski diplomati so baje že napravili tozadevno pogodbo. Nemčija se ne bo mogla dolgo vzdržati, ker je sedaj že v skrajnih silah. Zavezniki bodo šele tedaj začeli misliti na mir, ko bo Nemčija popolnoma izčrpana, ko bo brez upliva in brez moči.

Psi iz Alaske za zaveznike.

Montreal, Kanada, 30. dec. — Danes se je vrnil iz Francije Scotty Allan, najslavnejši gonjač dirjalnih psov v Alaski. Na bojišča v Franciji je spravil več kakor štiristo malamutskih psov iz Alaske in Labradorja. Cena ki so jo plačali Francozi za vsakega psa, je znašala $100. — Med temi psi se je nahajala velika večina onih, s katerimi je dobil omenjeni gonjač Scotty Allan dirko 400 milj čez snežena polja v Alaski.

Na potu je hranil Allan svoje pse s slanimi morskimi ribami, ki tvorijo naravno hrano teh psov, potem pa jim je kuhal neko posebno hrano. Seboj je imel še pet mož na potu, ki so mu pomagali in dasi je bilo na morju zelo slabo vreme ter so bili velikanski valovi, vendar ni izgubil niti enega psa.

Francozi in tudi njihovi vojaki so občudovali te malamutske pse in občudovali tudi njihovega gonjača kakor kakega junaka.

Zarotniki.

Kongresnik Buchanman, ki se je tudi udeleževal nemških zarot in spletk, se brani pred postavo.

Washington, D. C., 30. dec. — Do sedaj še ni bil aretiran noben član delavskega mirovnega sveta, kojega predsednik je bil član kongresa Buchanan. Kongresnik Buchanan je čakal včeraj cel dan zastopnikov postave, ki ga hočejo aretirati, ker se je udeleževal spletk in zarot v zvezi z drugimi Nemci, ki so tudi obtoženi.

Buchanan se izgovarja, da ga ne smejo aretirati, ker je kot član kongresa nedotakljiv in da ga za to ne smejo aretirati. Tudi njegovi prijatelji v kongresu zastopajo podobno stališče. Večina pa je proti njemu in pravijo, da bo kongres na posebni seji izključil Buchanana iz kongresa vsled njegovih dejanj v prid nemški propagandi.

Fowler, Martin in Shultheis, ki so tudi soobtoženi, so izdali neko izjavo, v kateri se pritožujejo in v kateri zatrjujejo, da se ne zavedajo nikake krivde in pravijo, da so delali edino le za mir. To da je njihova edina krivda, ki se je ne sramujejo. Svarijo tudi delavce in druge državljane, da jim grozi velika nevarnost v njihovi svobodi, če bodo uveljavljene take postave, kakor jih nameravajo upeljati.

Rusko vojno posojilo.

Kakor znano se je že nekaj časa pogajala newyorška banka Guaranty Trust Company z rusko vlado v zadevi posojila, $60,000,000 ki jih je hotela dobiti ruska vlada od omenjenega zavoda, da bi mogla plačati svoja naročila v Ameriki.

Ker pa so prometne in brzojavne zveze z Rusijo posebno v zadnjem času zelo oteškočene, Guaranty Trust Company že nad teden dni ni mogla občevati v tej zadevi s Petrogradom.

Nemčija priznala mehiško vlado.

Berlin, Nemčija, 30. decembra. Nemčija je priznala sedanjo pravo vlado v Mehiki, ki ji načeluje general Venustiano Carranza.

Pozor, pošijatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatve ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120....	16 80
10....	1 60	130....	18 20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4 40	170....	23 80
35....	5 10	180....	25 20
40....	5 80	190....	26 60
45....	6 50	200....	28 00
50....	7 20	250....	35.00
55....	7.85	300....	42.00
60....	8 55	350....	49.00
65....	9.25	400....	56 00
70....	9 95	450....	63.00
75....	10 65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12.05	700....	98 00
90	12 75	800....	112.00
100 ...	14 00	900 ...	126
110....	15.40	1000 ...	1[illegible]

Ker se cene sedaj jako menjajo, naj rojaki vedno gledajo naš oglas.

TVRDKA FRANK[illegible]
82 Cortlandt St., N[illegible]

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ „ pol leta	2.55
„ „ „ četrtleta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Sprva smo bili vajeni napadov samo od Zottijevega časopisja (če se sme tako imenovati), od jolietskega glasila in največjega dvotednika na zapadu, sedaj se je pa začel tudi Pupinov dnevnik obregati ob nas. Na oder so stopili kristalni zastopniki najbolj kristalnega jugoslovanstva in nam odkrito povedali, da bo nova država, ki se bo razprostirala od Triglava do Črnega morja, srbska, edinole srbska pod žezlom enega Karagjorgjevićev.

* * *

Srbski narod se nam smili tako kot se nam smilijo naši bratje, ki so popadali brez potrebe in na višje povelje. Onega, ki je pahnil srbski narod v tako strahovito nesrečo, mora obsojati vsak razumen človek, vsak Slovan, v prvi vrsti pa Srb.

* * *

Mi obsojamo in zaničujemo Avstrijo, ker nam hoče vzeti vse, kar imamo. Ali bodo Srbi hvalili in blagrovali svojo vlado, ker so vsled njene zavožene politike izgubili vse, kar so imeli?

* * *

Pravijo, da je v Albaniji še 200,000 dobrooboroženih srbskih vojakov in da bodo o prvi priložnosti zdrobili sovražnika. Zadovoljni bi bili lahko, če bi bilo res tako. Kralj je v Italiji, diplomati so v Atenah, ljudstvo pa umira v Albaniji. To so posledice megalomanije.

* * *

Pred kratkim smo pisali, da je sedanja vojna rodila v Ameriki nekaj časopisov, katerih smrt je bila ravno tako žalostna kakor rojstvo. Prva se je oglasila "Sloga" in nam v kričečih barvah dokazala, da še živi. Najlepša hvala za ne ravno uljudno pojasnilo!

* * *

Urednik nekega slovenskega časopisa je bil toliko podel, da se je norčeval iz pisanja slovenskega delavca. Toda smola! Žaljeni mu je povedal par tako gorkih, da se nikdar več ne bo utikal v stvari, ki ga ne brigajo.

* * *

Presedlanje je sedaj takorekoč v navadi. Če se ne motimo, se je tudi bivši urednik S. N. presedlal. Prej mu je rezal kruh italijanski fakin, sedaj ga ima pa pod svojo komando katoliško-slovenski duhoven.

* * *

Gromenje je nekoliko pojenjalo. Zdaj se ljudje ne zanimajo več, kdo bo zmagal, zdaj ima vsak le edino željo: da bi bila vojna prejkomogoče končana. Prav nič se ne motimo, če rečemo, da ne bo nobenega zmagovalca, ampak da bodo vsi premagani.

* * *

[illegible] pa le ima ta vojna do[illegible] sebi. Ljudje so izpreviden[illegible] je njih sovražnik ali [illegible] Radovedni smo, če [illegible] ki sedaj z istim navdušenjem kričali: Živio cesar! kot so pred dvema letoma.

* * *

Vse pohvale, vse kolajne in odlikovanja bi dali z veseljem nazaj, če bi jim kdo vrnil izgubljene roke in noge.

Dopisi.

New York, N. Y. — Dekliški izobraževalni klub "Slovenka" je imel svojo letno sejo dne 21. decembra. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednica Uršula Zakrajšek, 59 St. Mark's Place, New York; podpredsednica Ivanka Šubel, 59 St. Mark's Place, New York; tajnica Mary Stempel, 1693 Linden St., Brooklyn; blagajničarka Mary Vogrič, 3138 Fulton St., Brooklyn; arhivarka Katinka Pavlič, 59 St. Mark's Pl., New York; nadzornici Rezika Kovač, 328 6. St., New York, in Frances Luteršek, 46 First Ave., New York. Glede društva naj omenim, da se tamburaški odsek pridno vadi na tamburice, šivalni odsek ima pa trimesečne počitnice, kakor je bilo sklenjeno, ker so v tem času članice preveč zaposlene. — Mary Stempel, tajnica.

Forest City, Pa. — Božični prazniki so minili v splošno zadovoljnost, čeravno danes, to je 26. dec., sneži kakor za stavo. Sedaj pričakujemo novega leta v nadi, da nam gotovo prinese tako zaželjeni mir. Delavske razmere so srednje. Na društvenem polju tudi ne moremo zaznamovati posebnega napredka, posebno ne v članstvu; tudi temu je gotovo vzrok evropska borba. — Društvo sv. Barbare postaja štev. 1 je na zadnji mesečni seji izvolilo za l. 1916 sledeči odbor: predsednik Andrej Oražem, podpredsednik Lovrenc Kotar, I. tajnik Matija Kamin, Box 491, II. tajnik John Zalar, blagajnik Martin Muhič, zastopnik John Plesničar; gospodarski odbor: Frank Telban, Karol Zalar, John Dečman in John Tomič. Člane, ki imajo potne liste, se prosi, naj pošiljajo redno svojo mesečnino na tajnika. — Vsem članom organizacije sv. Barbare, kakor tudi vsem rojakom in rojakinjam želim srečno novo leto! — Matija Kamin.

Puder.

Spisal **Milan Pugelj.**

(Nadaljevanje.)

In tako je pričel Obadnik premišljati o tem, da bi zapustila Greti kavarno in se vdinjala v kako prodajalno. Najprimernejše so se mu zdele modne trgovine za žensko manufakturo. In medtem je obžaloval, ker še ni samostojen, ker nima službe, nima mesečne plače. Kako bi rešil vso stvar z eno odločno potezo! In hodeč po sobi je zavzdignil roko in zaklical predse:

— Vzel bi jo za ženo!

O tem, da bi šla iz kavarne v trgovino, je Greti povedal. Ona se je zlagala kavarnarju, da gre k šivilji, on pa je spravil knjige pri stari branjevki in zanemaril šolo. Sedela sta na klopi v mestnem parku. Pred njima so cvele rože, nebo pa je bilo oblačno in temno. Od juga je potegnila zdaj in zdaj močna sapa in završala po akacijah, kakor bi se zapletla v njihove cvetoče vrhove in ne mogla naprej.

Ko je Greti čula, kaj hoče od nje Obadnik, je postala še tišja in še zamišljenejša, kakor je bila navadno. Ni trajalo dolgo in že je pričela utripati z dolgimi trepalnicami. Oči so se ji zasolzile ter rekla je pridušeno in jako žalostno:

— Kako težko, kako težko je! Tako rada te imam, tako rada, a ti si še dijak... Kaj hočeva početi?

Obadnik se je nenadoma razburil, pogledal v stran, kjer je stala restavracija, če ga morda z vrta kdo opazuje, in zavzdignil je svoj ogorčeni glas:

—Greti, če si se že nad kom motila, če se še boš nad kom motila, nad menoj se ne boš nikoli motila! Veruj meni tako, kakor verujem jaz tebi! Ni veletoka, ki bi izpodvrl mojo vero. Tvoje besede pa so me zadele, kakor da mi je kdo zalučil v prsi sulico.

Greti ga je potegnila za roko k sebi in se mu skozi solze nasmehljala:

— Kako te imam rada, kako rada!

Vzela je njegovo roko med svoje in jo božala.

— Ali pa ti veš, da bom takrat jaz stara in vela žena, ko boš samostojen mož? Te noči, ki jih prečujem, pijejo mojo kri.

Obadnik je gledal ogorčeno, iztrgal svojo roko iz njenih in otresnil kljubovaje svojo mlado glavo. Vzkliknil je tragično:

— Prokleto življenje!

In po presledku je stisnil pesti, vil ustnice in sikal skozi zobe:

— Ali jaz mu kljubujem, mu bom kljuboval, zapomni si! Zmagati hočem jaz, to je moja deviza!

Pričelo je deževati in oba sta bila brez dežnikov. Greti se je ozrla na bližnjo restavracijo, odprla svojo torbico, iskala po njej in potegnila iz nje robec. Obadnika je dež in slučaj, da sta oba brez dežnikov in da ima on samo tri krajcarje v žepu, neprijetno zmedel.

— Tam je restavracija, je rekel čudno. E, nič! Poldne bo takoj, domov je treba!

In korakala sta med močnim dežjem, ki se uliva v našem solnčnem Primorju samo za kratke čase, a tiste kratke čase lije kakor iz škafa.

Ko je prinesla tisti dan gospodinja večerjo na mizo, je postala tik Obadnika in položila predenj ključ, od katerega je visela medena pločica s številko 25.

— Greti mi je prinesla nekaj obleke, da je operem. V žepu je pozabila ta ključ. Svojo sobo ima nekje v mestu.

— Kaj bo pa ž njo? je vprašal Obadnik osupło.

— Vprašajte jo!

Gospodinja je vzela ključ in se rezko odsmejala v kuhinjo. Tovariši so spričo tega slučaja razpravljali pozno v noč. Sklenili so, da je življenje kruto, to pa posebno zaradi tega, ker so ljudje krivični.

* * *

Ljubica Jože je bila tiste čase prsata in nekoliko kozava likalka v starem mestu. Neko poletno nedeljo je prišel okoli osme ure zjutraj od nje v stanovanje tovarišev, ki so bili še vsi v posteljah. Stanovali so v dveh sobah. V prvi sta spala Viktor in Peter, v drugi pa Franci in Obadnik. Jože je zbudil Obadnika, ki je pogledal razmršen in z razgaljenim vratom po sobi. Takoj nato so se tudi ostali prebudili. Franci je sedel v postelji in si mel oči, Peter je prišel v spodnji obleki in sedel na kovčeg, Viktor je zajahal v samih spodnjih hlačah stol in podprl s pestjo brado. Jože je korakal po sobi. Bil je črno oblečen, hlače široke, manšete okrogle in ogromne, svršnik okoli ram in kazal je s fantovsko prijaznostjo široke bele zobe.

— Včeraj, je dejal, pa menda nisi videl Grete, kaj?

— Ne, je odgovoril Obadnik. Popoldne mi je rekla, da jo boli glava in da pojde zvečer takoj spat.

— Haha, se je zasmejal Jože. Je šla spat, je! V sobi tik moje likalke sta bila z rdečim Mažarjem, grdim kakor vrag. Zdaj sedi v kavarni, slamnik je pa tam pozabila. Saj sem ti rekel, dar božji, ona je...

Jože je spet izpregovoril tisto besedo, ki je Obadnika tako strahovito zadela. Pričelo je goreti po njem in vzbudil se je resnično veliki sum, da je morda resnica, kar sliši uho in noče s strahom doznati zaljubljena glava. In še bolj so govorile za to nenadne izpremembe, ki so se vršile z Greto. V torek jutro je ni bilo več v kavarni in potem je izginila do konca tedna. Obadnik je slutil v svojih dobrih namerah, da je premenjala službo po njegovem nasvetu. In da je nanjo čakal, si je izbral najlepšo modno trgovino za žensko manufakturo. Tja je letel opoldne, ob poldveh in zvečer ob polosmi uri je stal tik stranskega vhoda, kjer so odhajale prodajalke in delavke. Nato pa je izsledil Viktor Greto v starem mestu. Pozno popoldne jo je srečal v ozki stranski ulici. Povedala mu je, da stanuje pri rodbini starega železničarja tik gostilne, ki se ji pravi "Pri treh šnarnicah". Iz par besed, ki jih je govorila ž njim, je posnel to, da je Greti čudna in izpremenjena. Smeje se neodkritosrčno, plaho, negotovo, gleda zbegano, pozna se ji, da živi v slabih razmerah in nima obleke.

Franci se je pri teh besedah udaril po čelu in dejal:

— Razmere so krive, samo razmere. Še je čas, Božidar, še jo lahko rešiš!

In Božidar je zajavkal:

— Kako?

— Najprej v manufakturo, je dejal Viktor.

— Kar ti vedno pravim, to velja tudi zdaj, je trdil Peter. Ti moraš nastopiti, ti se moraš pokazati moža! Da te ima rada, to je gotovo, a nima te rada kot moža ali čvrstega fanta, nego kot punčko, slabotnejšo od sebe. Vzemi jo najprej v roke: Rekło se mi je to in to, da si bila z Mažarom, pozabila slamnik... kako, kaj! Govori!

Obadnik je omahoval sem in omahoval tja, a nazadnje je omahnil v še vrelejšo ljubezen. Sedel je in pisal Greti pismo, kjer jo je prosil za sestanek pri Joži. Pismo je nesel Franci in se je vrnil z ugodnim odgovorom.

Bilo je pozno poletno popoldne. Soba Jože je bila tiha in hladna. Rdeča zofa za mizo je leno in udobno vabila s svojimi velikimi rožami, temno pregrnjena postelja je mirno spala ob steni, mehki stoli so stezali nazaj svoje zleknjene hrbte, na mizi pa so povešale glave trudne teje in širile krog sebe opojen vonj. Obadnik je bil priprl žaluzije, roke je prekrižal na hrbtu in hodil mimo mize po temni in mehki preprogi. Vznemiril ga je vsak šum, vsaka hoja po trotoarju, vsaka stopinja v veži in po stopnicah. Vselej se mu je zagnala kri v bledi obraz, obstal je in čakal s strmečimi očmi in nalahko odprtimi ustmi. V tem svojem hrepenečem pričakovanju je bil lep.

Čez poldrugo uro, ko se je zmračilo, je prišla Greti. Stopil je s hlastnim korakom proti njej in ji dal roko. Ona je obstala s povešeno glavo pri vratih, se smehljala kakor v otročji ali deviški zadregi in Obadnik je že hotel dvigniti roke, že jo je hotel objeti in zaklicati prepričevalno sam sebi: Nedolžna je; vse je laž, kar govore o njej! Toda premagal se je, odstopil je ter ji ukazal strogo:

— Sedi!

Tudi sam je sedel nasproti. Iztegnil je prste in gledal nohte. Ozrl se je nato po steni, stropu in oknu in izpregovoril važno:

— Ker smatram svoje razmerje do tebe za resno, mi ni vse eno, kaj govore o tebi drugi. Zato te prosim na nekatere stvari jasnega odgovora. Med perilom, ki si ga dala moji gospodinji je bil ključ s številko petindvajset. Čigav je ta ključ?

Greti je široko odprla oči in se naivno nasmejala.

— To mi pa ni znano.

Obadnik je povprašal glede Mažara in pozabljenega slamnika. Greti je poslušala popolnoma mirno in se igrala z rokami v naročju. Ko je preteklo nekaj časa, pa je omahnila naenkrat po mizi in pričela krčevito jokati. To je Obadnika globoko zadelo. In rekel je malodušno in trepetaje:

— Jaz hočem vendar tvojo srečo, nočem tvoje nesreče.

Sklonil se je k njej in ji položil roko okoli vrata. Toda Greti je naenkrat energično vstala, ga pahnila od sebe, se zravnala, gledala skozi solze, ki so se iskrile v očeh, ter izgovorila možko in ponosno s hrvatskim naglasom:

— Jaz sem poštena!

In še enkrat je ponovila:

— Poštena sem! Z Bogom, Božidar!

Okrenila se je, kakor bi hotela oditi. Obadnik je planil k vratom in zakril s hrbtom ključavnico. Silovito je bil bled in vznemirjen. Po glavi so mu švigale divje misli. Naenkrat je segel v žep, privlekel iz njega velik nož, ga odprl in ga ponudil Greti.

— Tu je nož, zabodi me! Le preko mojega trupla pojdeš čez ta prag.

Greti je zgrabila nož in ga vrgla s silovito ljutostjo v kot pod omaro.

— Ne bom govorila, je pretila. Sramuj se!

(Dalje prihodnjič.)

208 rešenih s potopljenega francoskega parnika.

London, Anglija, 28. decembra. Število preživelih, ki so se rešili s francoskega parnika Ville de la Ciotat, ki je bil potopljen od nekega podmorskega čolna, cenijo na 208. Poročila z Malte potrjujejo prvotne trditve, da je izgubilo 80 ljudi življenje. Parnik Ville de la Ciotat se je nahajal ob času nesreče blizu otoka Kreta.

NAZNANILO.

Člane društva sv. Rešnjega Telesa št. 77 J. S. K. J. v Crab Tree, Pa., se obvesti, da je sedaj novi tajnik Steve Ožbolt, Box 241, Penn Station, Pa. Vsi oddaljeni člani, ki se ne morete udeležiti sej, pošljite prispevke novemu tajniku.

Peter Ožanič, stari tajnik.

POSLANO.

Preklic in sodna poravnava.

Milwaukee, Wis., 27. dec. 1915.

Gospa Katarina Kanalec s Primorskega, sedaj stanujoča v Milwaukee, je govorila proti raznim osebam o svojima ožjima rojakoma gg. Antonu Bizjaku in Franku Ivančiču take razžaljive stvari, da sta bila imenovana dva, v obrambo svoje časti, prisiljena zateči se k sodišču ter sta gospo Katarino Kanalec tožila za odškodnino $1000.

Po parkratni preložitvi bi se imela vršiti obravnava dne 13. decembra 1915. Do obravnave pa sploh ni prišlo, ker je toženka, ga. Katarina Kanalec, boječ se posledic svojega nepremišljenega govorjenja, prosila javno v sodni dvorani in pred sodnikom tožitelja za odpuščanje in preklicala svoje besede kot neresnične in izmišljene, nakar sta tožitelja sodno postopanje proti njej ustavila, ker jima je ta izjava od strani toženke zadostovala, njenega denarja pa se itak nista polakomila.

Ker pa govori gospa Kanalec sedaj okrog, kakor da sta se Anton Bizjak in Frank Ivančič zbala obravnave in **cnadva** prosila za odpuščanje go. Kanalec (!), sta imenovana rojaka sklenila, da priobčita rezultat njune tožbe v javnosti, da se s tem gospej Kanalec enkrat za vselej zaveže preveč gibčni jezik. Naprosila sta mene, da v tem oziru vse potrebno ukrenem.

Preskrbel sem overovljeni prepis tozadevnega sodnega akta ter se glasi izjava, ki jo je toženka, ga. Katarina Kanalec, podala pred sodiščem po svojem odvetniku, v slovenskem prevodu takole:

Odvetnik toženke Mr. Rowan: "Prosim sodišče, mi smo to zadevo natanko premislili in domnevamo, da toženka razžaljivih besed, katerih je obtožena, nikdar ni govorila, kolikor se spominja, in pozna tožitelja kot moža neomadeževanega značaja in na dobrem glasu; in ako bi pa toženka le res kedaj govorila kake take besede z ozirom na tožitelje, me je ona pooblastila, da prosim v njenem imenu javno tukaj v sodni dvorani za odpuščanje, in da v njenem imenu izjavljam, da ni bila nikdar in ni sedaj sovražnica tožiteljev in da ničesar slabega o njima ne ve."

Tožitelja se s to izjavo toženke zadovoljita.

Vsled izjave, podane javno pred sodiščem, se je sporazumno sklenilo, da se sodno postopanje brez nadaljnih stroškov ustavi. (Sledi uradni podpis sodišča.)

(31-12—4-1) **Ivan Kaker.**

Iščem kolarskega mojstra MATIJO PRAZNIK, pri katerem sem se izučil. Doma je iz Rudnika pri Ljubljani. Čul sem, da se nahaja v Detroitu, Mich. Prosim ga, da se mi javi, ali pa naj kdo drugi naznani njegov naslov. — Frank Glašič, Box 238, Allquippa, Pa. (31-12—4-1)

Kje je GEO. RAZPOTNIK? Doma je iz Loke pri Trbovljah. Star je 56 let. Pred 10. leti je bil v Ramey, Pa. Prosimo, da se javi upravništvu Glas Naroda. (31-12—4-1)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat JOSIP MAVRIČ. Doma je iz Podbež na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Mavrič, Camp 35, Cheat Bridge, W. Va. (30-12—3-1)

EDINI SLOVENSKI KROJAČ V PITTSBURGH-U, PA. IN OKOLICI
priporoča rojakom svojo moderno urejeno
KROJAČNICO,
v kateri izdeluje lepe in najmodernejše obleke.
S spoštovanjem
RUDOLF MESNAR,
5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.
Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Kašelj in hripavost

prideta z mrzlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balzam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsim — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balzama za Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter se zdravega počutim."

Kupite SEVEROVE PRIPRAVKE od vašega lekarnarja.
Zavrnite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.

ZAPEKA, medla glavobol, omotica, jetrne protožlje, zlatenica in žolčnica se vidijo zdravljenja, ako se rabijo kakor navedeno v navodilu
SEVERA'S Liver Pills
(Severove Jetrne Kroglice). Cena 25c.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Naj bo vaša prodajalna privlačljiva.

Veliki električni napis naredi trgovino poznano.

Uprašajte svojega soseda, ki ima tak električni napis.

Potem pa nam dovolite, da vam kaj več povemo o tej vspešni metodi ki poveča promet.

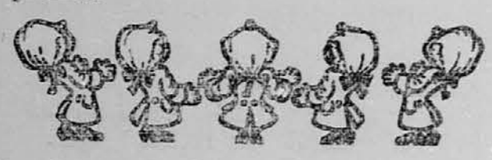

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Telephone: Stuyvesant 5600
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway, 126 Delancey St, 10 Irving Pl — Spring 9890, Orchard 1960, Stuyvesant 5600
*362 E 149th St — Melrose 9900
*124 W 42nd St — Bryant 5262
*151 E 86th St — Lenox 7780
*27 E 125th St — Harlem 4020
*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Farragut 3000

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL

Proda belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. „
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
„ 4 gallone (sodček) za $16.00
Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ST. BARBARA 1901

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Green field, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

URADNO NAZNANILO GLAVNEGA TAJNIKA.

Tem potom se naznanja, da se bode pričela revizija knjig in zborovanje glavnih uradnikov v ponedeljek dne 17. januarja 1916 ob osmi uri zjutraj. Vse postaje opozarjam, da naj do tega časa pošljejo pritožbe, prošnje in navodila za izboljšanje organizacije. Nadalje opozarjam tudi postajne uradnike, da naj pošljejo do 15. januarja v glavni urad glasovnice. Vsaka postaja naj pošlje glasovnico brez obzira na to, če se s predlogom strinja ali ne. Sedaj se ne sme tako pripetiti, kot se je pri zadnjem glasovanju, ko so nekateri kikali, glasovnic pa niso poslali kljub temu, da je bilo to izrecno zahtevano. Pri tem se ne sme gledati ne na to ne na ono stran. Vsako število, ki ga boste napisali na glasovnico, bo všteto. Napišite natančno, koliko članov je bilo za predlog in koliko proti predlogu. Vsaka postaja naj stori svojo dolžnost, da ne bo brezpotrebnega prerekanja.

John Telban, gl. tajnik.

ZAHVALA.

Tem potom se najuljudneje zahvalim vsem članom in članicam združenih društev sv. Barbare, ka kor tudi ostalim rojakom za božična voščila. Vsem, posebno pa članom in članicam želim iz vsega srca najsrečnejše Novo Leto 1916. Marsikaterega je bilo leto 1915 zadnje. Čvrsti so bili in zdravi, danes jih pa ni več med nami.

Rojaki, pristopajte k podpornim društvom, ker nikdo ne ve, kje ga čaka bolezen ali nesreča. Dolžnost članov in članic pa je — skrbeti za napredek in procvit naše organizacije. Ako v letu 1916 pridobi vsak član in članica že vsaj enega novega člana oziroma članico, bo uspeh tako lep, da lepšega ne moremo pričakovati. Člani bodite složni, ker je sloga prvi pogoj za napredek organizacije.

Pozdrav vsem članom in članicam!

John Telban, gl. tajnik.

Gorica.

Te dni je bilo mesec dni, odkar so se pojavili nad Gorico italijanski in francoski zrakoplovi, iz katerih so prileteli dol v Gorico listki, na katerih so Italijani naznanjali goriškim meščanom, naj se nikar ne bojijo "onorevoli cittadini", marveč mirno pričakujejo 25. oktobra "la trionfale entrata a Gorizia".

Da bodo pa "onorevoli cittadini" v Gorici vedeli, kake dobrote jih čakajo, so metali iz višin tudi majhne paketce s fino moko in pripisom: "Abbondanza di farina I. qualita!" Torej dosti moke in prve kvalitete!

Pretekel je mesec in "onorevoli cittadini" v Gorici so ostali čisto mirni in jedli dalje svojo moko tisto prve kvalitete pa Italijani na desnem bregu Soče. Namesto paketcev moke pa pošiljajo sedaj druge "pakete" v izredni množini v goriško mesto. Prav gotovo se bodo kedaj še kesali, da so vrgli toliko paketov na Gorico, iz katere hočejo napraviti moko prve vrste.

Odkar je izbruhnila vojna z Italijo, je največ trpel južni del mesta. Italijani so bili začeli streljati na postajo južne železnice na južnem delu. Uradno poročilo dne 16. novembra tudi poroča, da v Gorici je trpel največ južni del. Tam je najbrže malo hiš, ki bi ne bile zadete.

Južni del mesta tvori krasni Korso Frana Josipa do postaje južne železnice, vzhodno tik nje je Borgo d'Italia, ob Soči do Korna je predmestje Grafenberg. Borgo Acquedotto. Ta del mesta je strahovito trpel. Lepe vile so ob Korzu, krasni vrtovi, polni divnih južnih nasadov, drevored, 2 kilometra dolg. Na starem pokopališču pa se dvigajo veličastne cipreze. Da se te v Gorici tako krasno in v taki velikosti razvijejo ter nas spominjajo na vroče vzhodne kraje, te ciprese pričajo o podnebju dežele bolje nego vsi reklamni spisi.

Uradno poročilo omenja, da so vse cerkve in samostani močno škodovani. Stolna cerkev, naše slovensko ljudstvo v Gorici jo imenuje "velika cerkev", je v notranjosti jako lepa. Zgrajena je bila začetkom 14. stoletja, leta 1702. jo je takratni naddijakon Križaj razširil s stranskimi kori in takrat je dobila cerkev svoj kras na stropu, freskosliko slovečega slikarja Julija Quaglia, — predstavljajočo nebeško glorijo.

Slika "Assunta", Tinterotto, je jako dobro ohranjena. — Maria Annunziata, slikar Palma, in freskoslika goriškega slikarja J. Paroli.

Zadnji goriški grof Leonard, umrl 1500., ima v cerkvi mal spomenik z reliefom iz mramorja. — Cerkveni zaklad, ki obsega del dragocenosti iz cerkve patrijarhov v Ogleju, so pomnožili še tudi francoski pretendenti in cesarica Marija Terezija.

Druga glavna cerkev v Gorici je "jezuitska cerkev" na Travniku. Dolgo že ni več tamo jezuitov, ali ime je ostalo. Ta cerkev je bila sezidana v l. 1654. in 1657. Je obširna, lepa cerkev, posneta je stavba po cerkvi sv. Srca Jezusovega v Rimu, zgrajena razven dveh kupol v moskovskem slogu.

Druge cerkve na Placuti, sv. Antona, sv. Ivana so navadne cerkve, brez posebnosti. Novo cerkev so zgradili zadnja leta v novem delu mesta proti Soči okoli ulice Leopardi, ki teče vzporedno s Korsom, ali ni dograjena; sedaj je bila močno izpostavljena granatam iz Brd in iza Kalvarije.

Znamenit je samostan Kostanjevica, na lepem hribčku stoji, sezidan je bil leta 1623. Polna je cerkev lepega stukaturnega dela. Najlepše slike je napravil italijanski slikar L. Rigo. Cerkev je znamenita posebno radi tega, ker počiva tam francoski kralj Karol X., umrl leta 1836., vojvodinja Marija Terezija Angoulemska, umrla leta 1851., hči nesrečnega kralja Ludovika XVI., in Lujiza Terezija Parmska, umrla 1864.

V kraljevskih rakvah počiva tudi Louis, vojvoda Blacas, minister in zvest služabnik kralja Karola X., umrl je leta 1841. Kapucini so si prenovili cerkev pred par leti; uršulinski samostan, ki je izredno mnogo trpel vsled obstreljevanja, se nahaja sredi mesta za poslopjem okrajnega glavarstva ob Raštelu s cerkvijo v Nunski ulici.

Uradno poročilo 15. novembra je povedalo tudi, da okoli 300 hiš je močno poškodovanih. Mesto je štelo sedaj že precej nad 2000 hiš torej šesti del bi bil posebno hudo trpel, manjše poškodbe na hišah tu niso štete. Ali od 15. am prinašajo poročila vsak dan vesti o stalnem obstreljevanju, ali ne le o navadnem obstreljevanju, ampak tudi o vžiganju . . . .

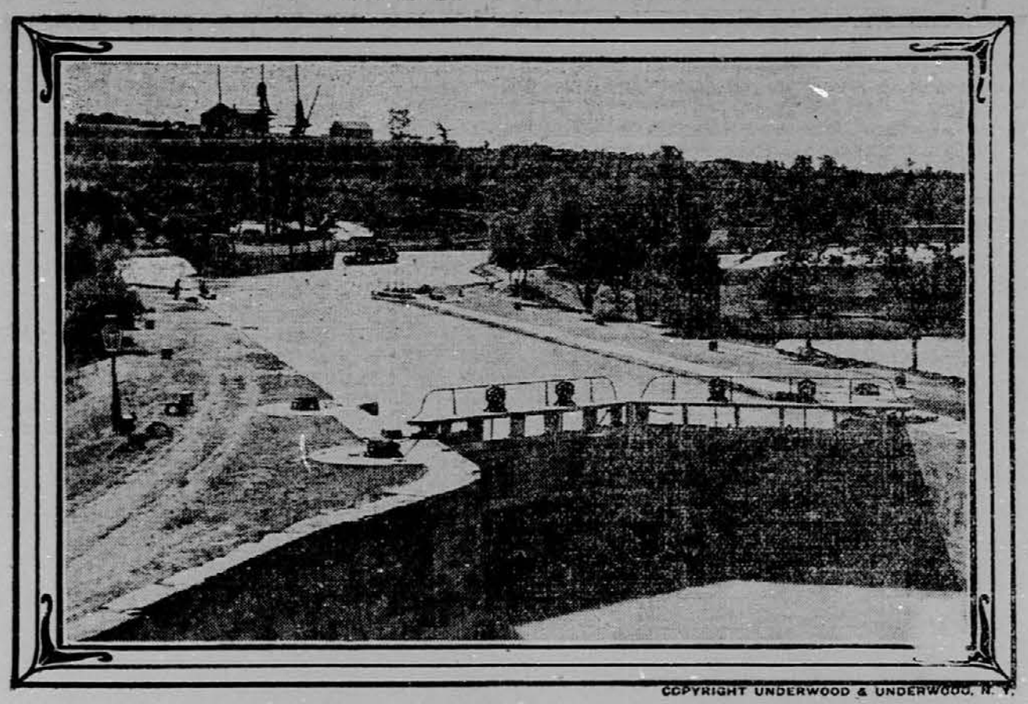

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

PREKOP WELLAND, KI SO GA HOTELI NEMCI UNIČITI.

Pogovor z italjanskimi vjetniki na Goriškem.

Iz poročil vojnih poročevalcev:

Govoril sem z mnogimi. Stali so na cesti, ki vodi v Gorico. Blatna je bila cesta. Neki star Tirolec jih je stražil 52. Vjeti so bili zjutraj ob zori.

Žalostne postave, vsi raztrgani in vtrujeni, vsi naveličani vojne. Pri Zagori so bili. Na vprašanje: Kako je bilo tam? — odgovarjajo: Strašno, strašno!

Samo to "strašno" se čuje iz njihovih ust. Njihova obleka, njihova obutev raztrgana. Na nogah imajo ovitih par cunj in noge tiče v raztrganih čevljih, in mnogo je bosih. Vsi srečni so bili, ko so mogli sezuti svoje čevlje, kajti dva tedna so tičali čez kolena v vodi, ki je polnila strelske jarke. Jurišali so od tam, ko so odšli eni in prišli drugi, so čutili ti drugi usedopolni:

— Impossibile!

Vojak, po poklicu natakar, v Nizzi je bil v službi, mi je rekel:

— Moj gospod, ni upanja!.... Strašno je, že tedne ne vem, kaj se z menoj godi. Hvala Bogu, sedaj je konec! Zame vsaj! Ne da bi bil strahopeten. Granata zadene, kamor je namerjena. Ali strašen ropot, šumenje, žvižganje — predno človek izve, da ni zadela njega. Zakaj smo že 5 mesecev v istem jarku, kaj čakamo? Nihče ne ve .... In roke so se mu začele nervozno tresti.

Drugi govori dobro nemško. 13 let je že preteklo, odkar ni bil v Italiji. Letos ga je klicala domovina. Svoj zaslužek je imel v Avstriji, v Švici, v Nemčiji. Drugodi je živel in sedaj naj se bori za Italijo in umrje za njo!

— Ko so korakali na kolodvor ob mobilizaciji, — tako pripoveduje — mu je dal neki fini gospod dve krasni cigareti z zlatim ustnikom, rekoč: Vsakdo je sedaj lahko ponosen, da je Italijan. Skoro jezen mu je odvrnil: Da, ako pozna svojo domovino, to je potem drugače. Ali jaz? Ko bo vojna končana, bom moral pobrati svoj kovčeg in zopet oditi — k vam, k sovražnikom?

Tretji je prišel pred 14. dnevi na fronto in zatrjuje, da ni oddal niti enega strela. To izpovedo številni vjetniki.

— Tekel sem pri jurišu z drugimi vred, ali streljal nisem. Dvakrat smo morali navaliti, tudi oficirji Drugič je ostala polovica v jarkih. Včeraj so padli trije oficirji. Skoro vsi so jako mladi. Imeli smo stotnika, starega 24 let, neki poročnik je še otrok. Vprašujejo stare vojake, kaj naj store. Ti jim svetujejo: Le jurišati ne! Ali vseeno smo napadli dvakrat. Prvič smo morali nazaj radi artiljerije, drugič jih je prišlo nekaj v vaše jarke, nobenega teh nisem več videl.

— Avanti!

Treba je vpisati vjetnike. Eden izmed teh bi rad govoril z menoj. Dobi cigareto in pokaže drobce granate.

— To je kos vaših granat, — pravi in čudno se svetijo njegove zvite oči. Pravi, da je v bližinskem boju prišel v naše jarke in je bil tam vjet. Pripovedoval je tako, da se je videlo, da laže.

— Vjeli so me, ali v avstrijskih jarkih pred Gorico. Mi smo torej v avstrijskih jarkih.

— To je laž! Vi ste bili vendar zopet ven vrženi!

— Ne, ne! Mi imamo zasedene vaše jarke!

Bližal se je drugi in ko je slišal govor, je povedal, da pol ure pozneje je bilo vse vjeto, kar je bilo še v jarkih.

— Že pridemo zopet tja, jutri bomo v Gorici, tako nam je obljubil naš stotnik.

— Saj ste bili že danes v Gorici! — sem mu odvrnil.

Prihajajo novi iz Podgore. Danes ponoči so bili vjeti. Eden toži, ker je ranjen. Naš korporal:

— Mir, saj si vojak!

— Kaj vojak, jaz sem krojač! Komična, pa strašna resnica!

Zapisnik ali pogodba.

(Konec).

c) Prešarji. — Plače za prešanje klobukov bodo sledeče:

Za tvrdke, ki plačajo sedaj od tedna: — Vsi delavci, ki dobe zdaj manj kakor 12 dolarjev, naj dobe 15 dolarjev tedenske plače. Vsi delavci, ki dobe zdaj od $12 do $15 na teden, naj dobe zvišano plačo za 25 odstotkov. Vsi delavci, ki dobe zdaj 15—18 dolarjev na teden, naj dobe povišanje za 20 odstotkov. Vsem delavcem pa, ki dobe $18 ali več na teden, naj se zviša za 15 odstotkov. Nove prešarje se mora zaposliti po enem tednu poskušnje. Kadar so stalno nastavljeni, se določi plačo v soglasju s firmo in delavci.

Za tvrdke, ki delajo zdaj od kosa: — Cene bodo določene od tvrdke ali njenega njenega zastopnika in odbora delavcev na podlagi $4 na dan za dobrega delavca. Razume se, da v slučaju, če želi tvrdka izpremeniti način dela v oddelku za prešanje od dela kosov na tedensko delo, naj se določi plača med tvrdko in delavci.

Razume se, da se določbe v paragrafih a), b) in c) tega člena ne tičejo klobukov, ki jih blokajo na roko.

Posebna določila za plače in cene bodo določena za take člane asociacije, ki izdelujejo otroške klobuke.

Člen 5.

Razne določbe.

a) Obe stranki se strinjata, da se bo razdelilo delo tekom slabe sezone nepristransko v kolikor se tiče zaslužka. Tako razdelitev bodo določili medsebojno delavci in tvrdka.

b) Asociacija se strinja s tem, da njeni člani ne bodo odslovili delavcev brez zadostnega vzroka.

c) Razume se, da se točke te pogodbe ne tičejo delovodij in risarjev glede pridruženja uniji.

d) Razume se, da ne bo dovoljeno nikako delo v skupinah ali v oddelkih.

e) Obe stranki se strinjata s tem, da se ne bo dajalo delo izven tovarne kontraktorjem.

f) Vse zadeve med uradniki unije v delavnici se bodo vršile potom tvrdkinega urada.

Člen 6.

Poravnava nasprotij.

a) Stranke te pogodbe soglašata v tem, da se ne bo vršila nobo vršila nobena stavka tekom veljave te pogodbe radi katerikolega vzroka ali katerikole stvari, v nasprotju ali nesporazumljenju med asociacijo in unijo ali pa med člani asociacije in kakim članom unije. Vsa taka nesporazumljenja bodo poravnali voditelji organizacij s takojšnjo skupno preiskavo in poravnavo. V slučaju, da tega zastopniki strank ne bi mogli doseči, se stvar da v pretres in poravnavo odboru. Nasprotje ali nesporazumljenje bo poravnano tekom oseminštiridesetih ur razven če obe stranki dovolita, da se ta čas podaljša.

b) Odbor za poravnanje bo obstajal iz petih članov. Dva bosta zastopala asociacijo, dva unijo, in en razsodnik, ki ga bodo vsi štirje izvolili.

Člen 7.

Veljavnost pogodbe.

a) Ta pogodba stopi v veljavo takoj in se konča dne 1. oktobra 1917. Na ali okrog 1. septembra 1917 se bosta sestala odbora asociacije in unije, da določita, če bo ostala ta pogodba še v veljavi ali pa bo izpremenjena.

b) Razume se, da bosta imeli obe stranki pravico sklicati posvetovanje na ali krog 1. novembra 1916 glede prenovitve cen in plač. V slučaju nesoglasja se bo predložila ta obnovitev v pretres.

c) Vsaka stranka te pogodbe bo imela pravico pozvati drugo stranko da se sestane poseben odbor, da bo razpravljal o stvareh medsebojnega pomena, če bodo razmere zahtevale.

V prisotnosti Pavla Abelsona so se podpisali:

Za asociacijo:
Samuel Kanrich, Walter Aronstein, Jules Weil, J. L. Blum.

Za unijo:
Nathaniel Spector, H. Ninder, Max Zaritsky, I. Weinberg, M. Zuckerman, gen. tajnik in blagajnik U. C. H. & C. M. of N. A.

Resnica prihaja na dan.

Kakšno da je razpoloženje za vojno na Italijanskem, povedo naznanila smrti padlih častnikov in vojakov. V začetku vojne so padali "za večjo Italijo", potem "za narodno odrešitev", še pozneje "za obrambo domovine", danes pa samo še "kot žrtev dolžnosti".

Nov ruski vpoklic.

"Reč" javlja: Carski ukaz sklicuje vse črnovojnike prvega razreda in prvih pet letnikov drugega razreda.

Več luči v Parizu.

Pariz, Francija, 29. decembra. General Michael Maunory, sedanji vojaški guverner v Parizu, je izrazil v neki izjavi mnenje, da bi se moglo zopet dovoliti več razsvetljave v Parizu, ne da bi bil Pariz izpostavljen zračnim napadom Nemcev.

General je rekel, da se peča s tem vprašanjem in da bo preiskal to zadevo. Če bo videl, da je njegovo mnenje utemeljeno, bo Pariz razsvetljen skoro tako, kot je bil v mirovnih časih.

Spremstvo za parnike v Sredozemskem morju.

Pariz, Francija, 29. decembra. — Ernest Outrey, poslanec, je izjavil, da bo vprašal mornariškega ministra v poslanski zbornici, če se mu ne zdi umestno, da bi spričo velikih nevarnosti, ki grozé potnikom od sovražnih podmorskih čolnov v Sredozemskem morju, upeljal stalno spremstvo vojnih ladij. S tem bi bilo mogoče preprečiti nadaljne nesreče, kakor je bil na pr. potop potniškega parnika Ville de la Ciotat, pri kateri priliki se je izgubilo življenje mnogo oseb.

Kongres je dobil 6781 zakonskih načrtov.

Washington, D. C., 28. dec. — V kongresni urad je bilo vloženih 6781 zakonskih predlog in načrtov. Pri otvoritvi lanskega kongesa je bilo vloženih v istem času le 3320 enakih predlogov.

NAZNANILO.

Rojakom širom Amerike naznanjam, da sem odprl lepo urejeno **trgovino in knjigoveznico** na 2537 Myrtle Ave., Glendale. V zalogi imam **rožne vence, svete podobe,** lepo izdelane **jaslice,** moške in ženske **denarnice** ter več drugih stvari. Rojaki iz New Yorka, obiščite me in prepričali se bodete! Kdor mi pošlje potrebno svoto, pošljem mu poštnine prosto v katerikoli kraj v Združenih državah po sledečih cenah: Rožne vence od 30¢ do $1.00, svete podobe s steklom za na steno po 25¢, lepo izdelane jaslice od 60¢ do $1.10, posebne vrste za na steno z žido prevlečene po $1.35, moške denarnice z zlatim napisom svojega imena od $1.50 do $2.25, ženske denarnice male in velike od $2.00 do $3.00. Kdor bo naročil, mu ne bo žal! Naslovite:

Alois Gregorin,
2537 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y.

$40,000 za Armence.

Boston, Mass., 29. decembra. — Ameriški odbor za pomoč Armencev in Sircev je dobil danes obvestilo od ameriškega konzula Smith v Tiflisu v ruskem Kavkazu, da je dospelo 110,000 beguncv v Erivan v veliki bedi in revščini. Omenjeni odbor bo brzojavil takoj $40,000, da se odpomore prvi sili.

Tudi ameriški poslanik v Carigradu, Morgenthau je brzojavil odboru za pomoč Armencem, da so že pošla vsa sredstva, ki jih je imel on na razpolago v to svrho.

VOŠČILO.

Vsem cenjenim čitateljem G. N. voščim

veselo in srečno novo leto,

katero ravno prihaja in gre mimo nas naprej.

Ali imate že na steni velik stenski koledar, kateri vam bo kazal mesece, tedne, dneve in praznike? Nikar ne zamudite poslati po njega! Samo 14¢ v znamkah in dobite ga s 13 listami, ki meri 19×26 palcev. Vsaki mesec prinaša druge slike in vam bo služil prav dobro. Vsaka hiša bi ga morala imeti. Letos so boljši kakor kdaj poprej. Naročite enega in prepričali se bodete. Imam jih silno veliko. Vsaki teden jih dobim od družbe nekaj, deset tisoč bo vseh. Zato jih dobite za mali denar, ker jih naročim toliko skupaj. Pošiljam jih tudi v staro domovino za isto ceno. Vsaka pošiljatev je točna in vknjižena. Pišite na:

A. Grdina,
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
(29-31—12)

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:
1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka štev. 17.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zv.
6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane $.150, za naročnike v Pitsburghu, Clevelandu in Chicagi pa samo $1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402. N. Y. City.

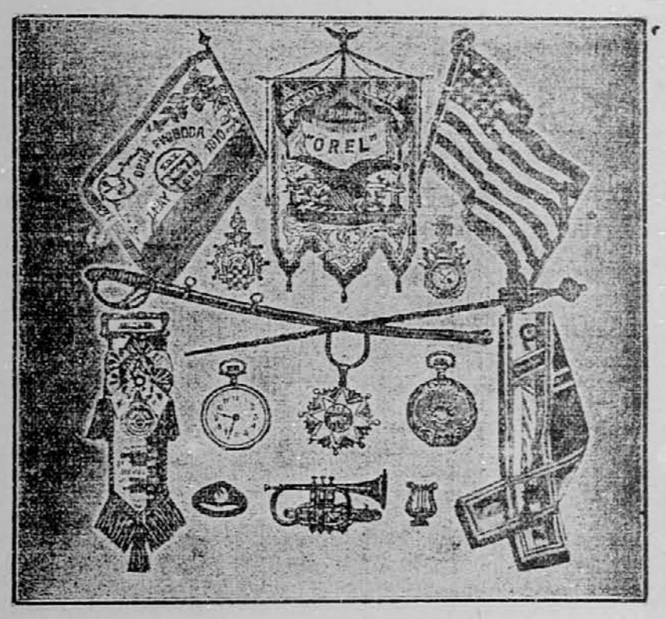

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh Pa Box 328.

Kot vsako leto smo tudi letos pripravili fino zalogo vin in žganja za naše številne odjemalce po celih Združenih državah. Od teh omenjamo sledeče:

Ohijska vina:

	1-10 galon	Sod	Zaboj
Stari Concord (teman)	$ .75	$27.00	
Concord (svetel)	.80	28.00	
Catawba	1.00	35.00	
Delaware	1.25	38.00	
Riesling	1.25	38.00	
Sherry	1.25		$7.50
Port	1.25		7.00
Zinfandel (4 leta)	1.50		

Žganja:

	Galon	Zaboj	Steklenica
Tropinjevec $2.00, $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00	$ 9.00	$ .85
Slivovitz	2.75 in 3.00	13.00	1.35
Brinjevec		13.00	1.35
Cognac type brandy	2.75 in 3.00	10.00	.90

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem je naša iskrena želja.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-4 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way of box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

IVAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
F. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Štev. 1 Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Štev. 9, Ely Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenca, Štev. 114, Ely Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo odgovarjalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA J. S. K. J.

Vsem uradnikom, članom in članicam J. S. K. J. želim veselo Novo Leto. Veliko uspeha na društvenem polju in v privatnem življenju! Stopajmo po poti, katero smo si začrtali, ne omahujmo! Le v slogi je moč, le vzajemno bratsko delovanje ima uspeh! Prepričan sem, da bo prihodnje leto boljše kot je bilo zadnje!

John Germ, predsednik J. S. K. J.

Spominska plošča.

Dr. Fr. Detela.

(Konec.)

In Ivan je mislil ,da bo Škorec njegove besede razbil svojo oščo!

Janko, ki se mu je zdela Škorčeva namera nekaka zvita poteza proti samolastnemu Lomastovemu postopanju, in ki se je bal, da bo Ivan pri hudem Škorcu naletel, je potegnil prijatelja s seboj in mu začel dopovedovati, da je Škorčeva misel imenitna: zakaj spominska plošča se spodobi vendar le rojstni hiši; osramočena in osmešena bosta samo Lomast in Rjavkar; kaj pa to druge briga!

"Ampak dve plošči, dve spominski plošči!" se je prijemal Ivan za glavo.

"Kaj je že to!" je miril Janko. "Ali nima Prešeren spomenika v Ljubljani, kamena v Kranju in v Bledu in plošče v Vrbi? Anastazij Gruen ima spomenik v Gradcu, kamen pri Lekovcu, eno ploščo v Ljubljani, eno v Bledu nad krajem, kjer se je rad mudil. Imenitni niso samo tisti kraji, kjer so veliki možje rodili, ampak tudi oni, koder so hodili, kjer so sedeli, prenočevali, popivali. Vrhan Škorec je gotovo prihajal k Rjavkarjevim v vas in gotovo je sedel večkrat na tistem oglu hiše, nad katerim se sveti zdaj njegovo ime. Če jaz premislim, koliko spominskih plošč imajo drugi možje, se mi zdi, da nista dve za Vrbana Škorca nič preveč."

"No, in katera se bo pojutrišnjem odkrila?" je vprašal z zlobnim smehom na ustih Ivan.

"Obe, seveda", je dejal Janko, "in najprimernejše bo, obe hkrati. Jaz se postavim s pevci v sredo med oba soseda, da bo zaleglo petje za obe strani. In veš kaj? Pri Rjavkarju bo govoril Lomast, ti pa govori pri Škorcu! Tako se znosiš še ti nad Lomastom kakor se je znosil prebrisani Škorec. Zakaj če boš govoril ti, kdo bo poslušal Lomasta?"

Ivan je začel stvar razmišljati. Jankovi nazori se mu niso zdeli prazni. Nekoliko smešnosti se je bilo sicer prijelo zadeve; toda vsekako je bilo primernejše, če se o smeši Lomast, ki ga ta nezgoda ne bo tako v živo zadela. Govor pred Rjavkarjem bo smešen od vseh strani; govor pred rojstno hišo bo poravna, kar se bo dalo poravnati.

Ivan, ki se ni hotel spuščati v razgovor več s Škorcem, je odložil ureditev te zadeve prijatelju, in je prav storil. Janko je pohvalil Škorca, da se je tako krepko zavzel za svojega strica in pritrdil, da se rojstne hiše ne da jo tako prenašati kakor spominske plošče, priznal, da se spodobi glavno počeščenje vendarle Škorčevemu domu, pokazal, kako blizu da bodo stali pevci, in omenil, da bo bil Ivan pripravljen govoriti pri rojstni hiši.

"In Ivan bo dosti bolje govoril ko Lomast".

"Dobro", je dejal Škorec, "če bo bolje govoril, naj govori."

"Do tedaj pa imejte Vi svojo ploščo ravno tako zagrnjeno kako Rjavkar!" je naročal Janko.

Tako sta se zagrnili tistega večera v Hrastju dve spominski plošči slavnega Vrbana Škorca, da počakata slavnega odkritja. Mlačani pa so se vračali nekako zadovoljni domov; samo Ivanu je moral Janko še vso pot dokazovati da boljšega izhoda iz te slavnosti ni. —

Slavnostnega dne zarana je prigunal Lomastov voz v Hrastj soček vina in dva soderka piva poleg dveh jerbasov belega kruha. Vse to je odložil pod streho iz smrečja, ki je bila nalašč za to slavnost postavljena in pod katero je stalo par miz in kot klopi deske na šotorih. Ker so bili ljudje večinoma v cerkvi na Mlaki, ni zbudil ta ropot nogenega zanimanja. Visoki maji ob Rjavkarjevi hiši so zagrnjenima ploščama vred tiho čakali, kaj da se bo zgodilo.

Na Mlaki so se pa ljudje bali, da bodo v Hrastju kaj zamudili. Zato se je cerkev po službi božji hitreje izpraznila ko po navadi, in kdor je prihitel iz cerkve, se je obrnil proti Hrastju in izkušal preiteti druge, tako da so nazadnje vsi drli, nič drugač, kakor če bi gorelo vse Hrastje.

Lomast je bil odredil, da na gredo pred njim najprej ognjegasci, potem veterani, za temi Janko s pevci in nazadnje on me. Mlakarjem in Ivanom. Toda izpre vod se je pokazil: Mlakarja in Ivana ni bilo nikjer dobiti. Sam je moral hoditi in se jeziti Lomast.

Po Hrastju so se prerivali, popraševali in smejali slavilci kei ni nihče prav vedel, kam da bi se obrnil. Od začetka se je bilo nam reč reklo, da se odkrije plošča na Škorčevi hiši; potem se je bilo govorilo o Rjavkarju; zdaj pa je bi pri obeh hišah po en ogel zagrnjen in tu in tam pripravljen nekak oder. Vse to je bilo precej zabavno in kdo ni vesel, če se lahko smeje?

Ognjegasci in veterani, ki so dostojanstveno prikorakali, so napravili toliko reda, da je prišel do svojega prostora Janko s pevci in da se je preril do odra župan.

"Kje pa je Mlakar?" je zavpil Lomast in si obrisal z rdečim robcem potni obraz. "Zakaj pa noben hudič ne strelja? Kje je Mlakar?"

"Mlakar, Mlakar!" so začeli kričati ognjegasci in se ozirali po ljudeh. "Kje je Mlakar?" so vpili veterani in se obračali na vse strani, in "Mlakar, Mlakar!" so klicali kmalu po vsem Hrastju, eni, da bi priklicali Mlakarja, nagajivci zaradi ljubega hrupa. Toda Mlakarja ni bilo nikjer; niso ga privpili ne ognjegasci, ne veterani, in ni ga priklel Lomast. — Ljudi je to zabavalo.

Ko se je slavnostni govornik naklel, je stopil na oder. Začeti je moral; zakaj gledalci so postajali nepotrpežljivi, kakor da bi bili plačali svoje prostore. "No, ali bo že kaj?" se je oglasil en predrzen zaštonjik, drugi pa v smeh. In zdaj naj človek lepo govori!

Lomast je začel, kakor je stalo v Ivanovem govoru, z Gregorčičevim Pozdravom kmetski hiši: — "Mogočna nisi, ne prostorna" in pokazal je Rjavkarjevo hišo.

"Ej, prostorna pa je", se je oglasil zopet eden.

"Ti osel!" se je zadrl nad njim Lomast. "Saj ne pravim jaz, da ni prostorna; tako poje pesnik Gregorčič. — V tej hiši se je rodil —"

"Tudi ni res", je dejal zopet en poslušalec, in "Lažeš; pri Škorcu se je rodil", je popravljal drugi. Ljudje pa so se prav dobro zabavali.

Te sitneže je sicer Lomast z lahkoto prekričal, toliko so ga vendar motili, da se je začel loviti, da se mu ni samo zveza misli zamotala, ampak da mu je tudi že zmanjkovalo pravih besed. Kričal je nekaj časa, potem pa sklenil, da naj gre zavesa.

Plošča se je odgrnila, in Lomast je začel zopet razsajati, zakaj da se ne strelja. "Tiho, tiho!" so se oglašali ljudje, "da bomo kaj slišali." Na drugi strani je namreč govoril Ivan, ne tako glasno, toda razločno in premišljeno. Lomast se je zavzel, gledal, poslušal, in nova jeza je rastla v njegovem srcu. Jasno je videl ves črni naklep ki so ga bili zasnovali za njegovim hrbtom Ivan in Mlakar in Škorec.

"Tukaj je slavnost, ne tam", je zohnel. "Tukaj se odkriva plošča. Kaj poslušate otročje čenče!"

Od druge strani se je odgovarjalo bolj in bolj na glas, in kmalu je krik in smeh in šum udušil tuli Ivanovo besedo. V tem trenotku pa, ko se je bilo bati, da pozabijo Škorčevi častilci, čemu da so prišli v Hrastje, je vzdignil Janko roko, in pevci so zapeli s krepkimi glasovi:

Naj čuje zemlja in nebo,
Kar dan's pobratimi pojo!

Vse je utihnilo in poslušalo, in ko so bili odpeli pevci vse tri kitice Pobratimije, potem Lepo našo domovino, potlej Slovensko dekle, Pridi Gorenjc'e in Naprej zastava Slave, so bile že ukročene vse strasti. Tako blažilno vpliva lepo petje na človeške srca.

Potem se je pričela domača veselica, ki je Lomasta odškodovala za prestane nezgode, in nazadnje so bili vsi ljudje teh misli, da so se dobro zabavali.

Celo Ivan je rekel zvečer Janku, da je bilo lepše, nego se je on bal. "Škoda, da ni bilo še streljanja!"

"Boga zahvali!" je dejal Janko. "Se vsaj nihče ni ponesrečil."

Pri obračunu je naračunil Lomast čisto malo primanjkljaja. — "Če doplača odbor danajst kron", je dejal, "bom trpel drugo jaz."

Ugovarjal ni nihče razen Mlakarja, ki je pa govoril nekaj več, kot je mogel dokazati v sodišču. Zato je plačal pozneje še posebej zaradi razžaljenja Lomastove časti trideset kron.

Tako še je proslavljal spomin vrlega slovenskega pisatelja Vrbana Škorca, in lepo so potem pisale novine, kako da je bil to pravi ljudski tabor, da so nastopili ognjegasci in veterani, žene in dekleta v narodnih nošah, da je krasno govoril gospod župan in nič manj lepo visokošolec Ivan Šimen, kako imenitno da so peli pevci pod spretnim vodstvom gospoda nadučitelja; potem pa da se je razvila prisrčna, neprisiljena ljudska veselica, tako da sme vsakemu žal biti, kdor se je ni udeležil.

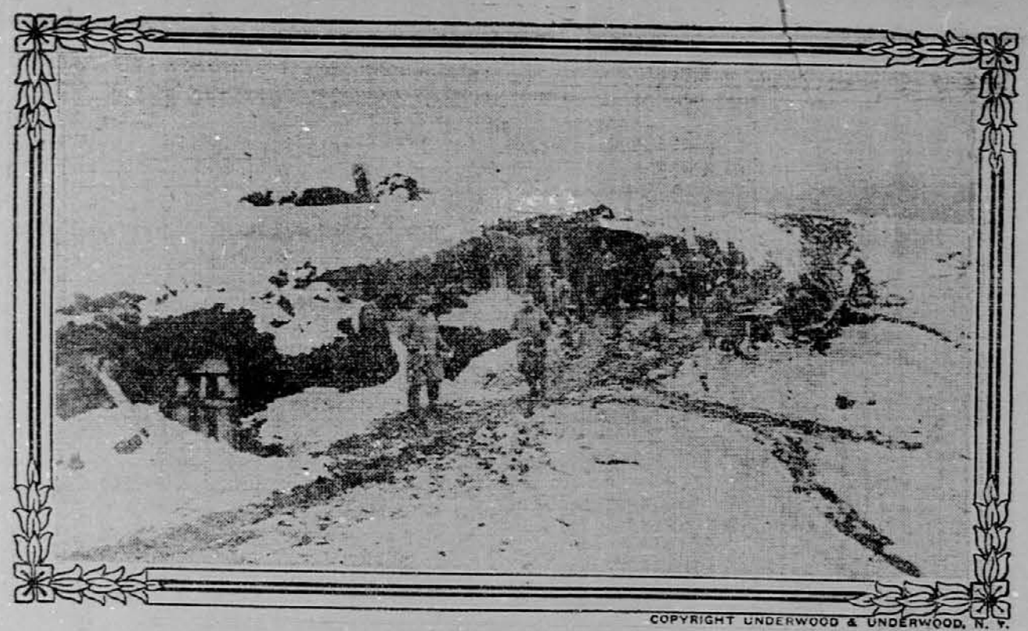

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

AVSTRIJSKE ČETE V ZASNEŽENIH ALPAH.

Ure s kazalci, ki se premikajo na levo stran.

..Nek urar je napravil tako uro, ki ima kazalce, ki se premikajo v nasprotni smeri od navadnih ur. Seveda so tudi številke na uri postavljene v nasprotnem redu. Taka ura je bila napravljena na nasvet neke levične osebe, ki je trdila, da vedno teško pove, koliko je ura na navadni uri, ker misli tudi "levično". Z novo uro pa je ona oseba laže čitala na uri. Tudi mnogo drugih levičnih ljudi je bilo zadovoljnih s takimi urami ter se je ustanovila neka družba, ki bo izdelovala ure, kjer se bodo premikali kazalci na levo stran.

Zadnji vojak, ki se je dejansko udeležil državljanske vojne — je odšel iz vojske.

Tekom zadnjih let je ostalo le nekaj mož, ki so se udeležili dejansko ameriške državljanske vojne, v aktivni vojaški službi v armadi Združenih držav. Po zatrdilu uradnikov in častnikov je odšel iz službe zadnji veteran. Ta mož je general William H. Carter, ki je stopil v pokoj meseca novembra leta 1915. Kakor pričajo listine vojnega departmenta, je stopil v vojaško službo z dvanajstimi leti, in sicer kot prenašalec poročil.

Švica in njena vojska.

Sklep zvezneg sveta določa, da prestopita letnik 1883 v domobranstvo in letnik 1875 v črno vojsko šele 31. marca 1916. Pri konjenici ostane, kakor je bilo. Odpusti iz vojaške službe ostanejo sistirani. Število izvežbanih prostovoljnih strelcev dosega baje 100.000.

150.000 ženskih moči.

Iz Londona poročajo, da je nujno treba 150.000 žen in deklet, ki jih bo pripraviti za pisarniška dela. Na Angleškem in v Walesu je zaposlenih v pisarnah še 300.000 moških v vojaško-obvezni starosti in polovica teh je telesno popolnoma zmožna za vojaško službo. Onih 150.00 žen in deklet bo nadomestilo te moške.

Ruski samostani.

Nemški listi trde, da je na Ruskem 467 moških samostanov in slučajno ravno toliko ženskih. Menihov je bilo lani 11.332, fratrov pa 9003. Redovnic je bilo 16.285, sester pa 54.903. — Dohodki teh samostanov se cenijo na leto na 91 milijonov rubljev. Seveda je velik razloček med samostani: eni imajo velikanska premoženja, drugi pa so revni. Največ dobičkov imajo samostani, pri katerih je kaka romarska cerkev.

Živila za Petrograd.

Na Nevi se je vsled ledu potopilo 30 velikih tovornih čolnov z žitom, moko in sladkorjem za glavno mesto.

Velik požar v Budimpešti.

Zgorela je kemična tovarna trvdke Herczeg s strojnimi napravami in zalogami blaga vred. Tudi dve sosedni hiši sta poškodovani. Pri požaru, ki je nastal vsled neprevidnosti neke delavke, je bilo poškodovanih več oseb, nekatere težko. Škoda velika.

Mlad je začel.

Ključavničarski vajenec K. Draseta na Dunaju je prišel v trgovino s papirjem Marije Rebel in že z revolverjem v roki zahteval vsakovrstnih stvari. Prestrašena prodajalka mu je dala vse, kar je zahteval, namreč blaga v vrednosti 135 K. Nekaj dni poprej je dosegal enak revolverski uspeh pri nekem starinarju. Prav ko je hotel z Dunaja odpotovati, ga je policija vjela.

Demostracija v Kodanju.

Pokojni norveški pisatelj Bjornson je postal znan tudi izven svoje domovine, kakor tudi Ibsen. Prvega sin je hotel te dni imeti javno predavanje v Kodanju na Danskem. Med tistimi, ki so se zbrali na predavanje, je bilo tudi nekaj nepriljateljev Nemčije, ki so predavatelju pri njegovem nastopu tako žvižgali, da je kar zapustil dvorano. Po njegovem odhodu je nastal med občinstvom hud pretep. Vlada je ta dogodek obsodila s tem, da je dala policijskemu ravnatelju ukor. Tudi časopisje obsoja ta dogodek in poudarja popolno nevtralnost Danske.

V Sofijo je prispela

te dni sanitetna misija Malteškega viteškega reda.

Srednješolci v Bosni in Hercegovini

morajo odselej tudi izven šole nositi posebne čepice, oziroma fese, po katerih se spozna, kateri zavod obiskujejo.

Nemška ura.

Neki chilenski list primerja nemško armado precizno idoči uri, ki pa se razločuje od drugih ur v tem, da njena karakteristična lastnost ni tiktaka, temveč taktika.

Panameriška zveza.

Washington, D. C., 28. dec. — Nekateri delegati iz osrednje in severne Amerike, ki so bili navzoči pri panamerikanskem zborovanju v Washingtonu, so vložili razne predloge, kako bi organizirali zvezo nevtralnih narodov.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihhel Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže. M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pongše
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich,
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kržišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schnita.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcina
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitaj ski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtvedi v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave.— Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestrelnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padli na bojišču. Na italijanskem bojišču ob Soči je padel sin kranjskega deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča, član slov. akad. društva "Danica", cand. iur., poročnik Ivo Šusteršič. Ubila ga je granata na Tolminskem gradu. — Na kraškem bojišču je padel Josip Rutar, praporščak v rezervi, cand. iur. — Na italijanskem bojišču je padel Anton Prusnik, uradnik privilegirane splošne prometne banke v Ljubljani. — Na južnem bojišču je padel 18letni črnovojnik Karol Leskovec. Pokojni je Postojnčan in brat Antona Leskovca, abiturijenta, kateri službuje začasno pri postojnskem okrajnem glavarstvu. Bil je šele nekaj mesecev na bojišču. Pokopan je na nekem pokopališču blizu Gorice. Ima še dva brata na istem bojišču. Ivan je četovodja pri sanitejcih, odlikovan s srebrno kolajno in s križcem. Franc je pa orožni mojster pri 17. pešpolku, odlikovan s srebrno kolajno. V vojni sta že od začetka, in sicer sprva na severnem, sedaj pa na goriškem bojišču. Pokojni je bil, kakor vsi njegovi bratje, zaveden Slovenec.

Vojaki umrli. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli sledeči vojaki: Tomo Bumbar, korporal oddelka za strojne puške. — Josip Mašek, pešec. — Rudolf Stiegler, pešec. — Santi Ollivieri, italijanski vojni ujetnik, pešec.

17. pešpolk pohvaljen. Že v uradnem komunikeju je bilo posebno omenjeno hrabro bojevanje 17. pešpolka (kranjskega). O tem je izdal divizijski poveljnik naslednjo pohvalo: 17. pešpolk je šel v zelo nevarnem času v dneh... tretje soške bitke v postojanke. Zasedel je z večinoma še mladim moštvom takrat najbolj ogrožene postojanke goriškega mostišča... Polk je tam kljub največjim težavam in pomanjkanju pogumno in stanovitno vztrajal, je odbil na obeh krajih številne sovražne napade in je vrgel sovražnika, če je vdrl, z drznimi in pogumnimi protinapadi ponovno nazaj. Štejem si v posebno častno in srečno dolžnost, da izrazim temu staropreizkušenemu polku, ki je v goriškem mostišču povečal svojo slavo, žalibog za ceno mnogo dragocene krvi, z novim nevenljivim lavorovim vencem, njegovemu pogumnemu moštvu, njegovim zglednim častnikom in izvrstnemu polkovnemu poveljniku, sedaj, ko odhajate k novim dejanjem, svojo najprisrčnejšo zahvalo in odkritosrčno občudovanje v svojem imenu in v imenu soborilcev... infanterijske divizije. Nas vseh najprisrčnejše želje spremljajo lepi polk na njegovih daljnih potih. Da bi mu bili odločeni povsod uspehi in slavna dejanja.

"Degeneriran narod". "Gorenjec" piše: Zaradi besed Roberta Müllerja, ki jih je zapisal v svoji brošuri, češ, da smo Slovenci vsled šnopsa degeneriran narod, je nastalo veliko javkanje po naših časopisih. (Pripominjamo, da govori ta "veliki poznavatelj" avstrijskih narodov le o "Kranjcih" in menda ne ve, da prebiva na Kranjskem le manjši del slovenskega naroda.) Kje so merodajne osebe, ki bi to krivično sodbo o nas skušale na pristojnem mestu popraviti in podpreti z dokazi? Tu samo par vprašanj. Ako smo degeneriran narod, zakaj je vojaška oblast ravno iz našega naroda vzela razmerno največ vojakov? Zakaj je naše "degenerirane" vojake od začetka vojne do danes postavljala na najvažnejše brambene točke? Kako so mogli naši "degenerirani" slovenski vojaki tako izvrstno prenesti vse težave na izpostavljenih mestih in se izkazati v vseh bojih v zadovoljnost najvišjih poveljnikov? Kako je moglo "degenerirano" slovensko ljudstvo, ki je doma ostalo, gospodarsko dobro prestati svetovno vojno? Naj merodajne osebe prisilijo tistega Müllerja, da prekliče nesramno pretirane besede, kakor jih je moral preklicati znani vseučiliški profesor Ude. Mimogrede bodi povedano, da je bila stara mati prof. Udeta rojena kot pristna Slovenka v leseni bajti v Adergasu v župniji Velesovo (na Gorenjskem).

Umrli so v Ljubljani: Friderik Žakelj, šolski svetnik, 81 let. Pokojnik je polnih 30 let služboval kot profesor klasičnih jezikov na I. državni gimnaziji. — Ivan Čuk, delavčev sin-hiralec, 23 let. — Tatjana Marica Leskovic, trgovčeva hči, poldrugo leto.

Umrla je v Sodražici Marija Oberstar rojena Stritof, v starosti 30 let, soproga Josipa Oberstarja.

Žrtev lesnih tatov. Lesni tatovi so umorili gozdarja na Dolu Rudolfa Paa. Mladi uradnik je postal žrtev svoje vestnosti v službi.

Nesreča na železnici. Ko je šel bolniški vlak za garnizijsko bolnišnico v Ljubljani po progi dolenjske železnice, sta skočila zadnja dva voza iz tira na nekem ogibališču, sta se nagnila in zadela brzojavni drog. Vsled močnega nagnenja se je zlomila os predzadnjega voza in sprednji del voza se je zlomil. K sreči v teh dveh vozovih ni bilo nobenega človeka. Prometno oviro so tekom nekoliko ur odstranili.

Pohvalno priznanje je izrekel kranjski deželni šolski svet nadučitelju Ivanu Pirnatu v Mokronogu, ker je napravil in uredil šolski vrt in ker šola izkazuje jako zadovoljiv splošen uspeh, ter učiteljici na tej šoli Rozi Randl za njene jako dobre uspehe v šoli.

Iz ljudskošolske službe. Za suplentinji v Ribnici sta nastavljeni absolvirani kandidatinji Ivana Ambrožič in Valerija Trampuš. Absolvirana učiteljska kandidatinja Ljudomila Celestina je pripuščena k brezplačni praksi na 6-razrednici v Vačah, Slava Vidmar in Frančiška Hribernik pa kot brezplačni suplentinji na troraz-rednici na Karolinski zemlji. Interimistično vodstvo šole v Košani je poverjeno definitivni učiteljici Puppis-Stuchly. Za provizorično učiteljico v Kopanju je imenovana učiteljska kandidatinja Marija Prezelj, na ljudski šoli na Raki je nameščena učiteljica Štefanija Jerman.

Tatvine. V Spodnji Šiški so aretirali neko 26letno deklo, ker je ukradla neki natakarici srebrno uro na zapestnici in srebrno verižico. Tri ovčje kože so bile ukradene krčmarici Mariji Sever v Zgornji Šiški, potem ji je bila ukradena tudi srebrna žepna ura.

ŠTAJERSKO.

Padel je na Doberdobski planoti Dinko Cizel, trgovski pomočnik iz Polzele.

V vojaško službo vpoklican je Fran Letonja, župnik pri Sv. Joštu.

Odlikovanje. Črnovojniška nadporočnika dr. Anton Gosak in Rudolf Potočnik sta odlikovana s signum laudis.

Umrl je dne 23. novembra pri Sv. Petru na Medvedovem selu zlatomašnik in vpokojeni župnik Janez Šparhakl, star 78 let.

Inštalacija. Rudolf Janežič, spiritual v mariborskem bogoslovju, je bil dne 1. decembra inštaliran za lavantinskega kanonika. — Mihael Kos, provizor pri Gornji Sv. Kungoti, je bil dne 1. decembra inštaliran za župnika na tamošnji župniji.

Trgovina z vinom prosta. Ker se je, kakor znano, trgovina z vinom na Štajerskem omejila, se je v imenu Slov. Km. Zveze obrnil poslanec dr. Korošec na namestnika grofa Clary za posredovanje, nakar je dobil sedaj od namestnika sledeče obvestilo z dne 23. novembra: "Čast mi je Vam javiti, da so vsled danes semkaj došlega odloka vojnega ministrstva izvozne omejitve vina in drugih živil na Štajerskem odpravljene, vsled česar ni nobene ovire več, da bi se vino iz Štajerske ne izvažalo po celi monarhiji."

Poroka. Sin rojaka dr. Ivana Schiffrerja, c. in kr. generalzdravnika v Gradcu, Gilbert Schiffrer, nadporočnik 12. dragonskega polka, dodeljen generalnemu štabu, se je poročil z Elzo Langer, hčerjo arhitekta Frana Langerja v Olomucu.

KOROŠKO.

Električni voz povozil vojaka. Due 28. novembra je na Beljaški cesti v Celovcu prišel pod električno železnico črnovojniški infanterist Jožef Podojzdevšek. Hudo ranjenega so prepeljali v vojaško bolnišnico, kjer je ponoči umrl.

Umrl je v Celovcu 28. novembra upokojeni višji nadzornik državnih železnic Jožef Ruderstorfer.

V vojaško službo vpoklican je Viljem Wester, prošt v Krajgu.

PRIMORSKO.

Padel je na Doberdobu Anton Turk, rezervni praporščak in učitelj v šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici.

Nedovoljeno občevanje z vojnimi ujetniki. Poveljstvo južnozapadne fronte je prepovedalo vsako občevanje civilnih oseb z vojnimi ujetniki, ki ni vsled delavnega (služivnega) razmerja neobhodno potrebno. Prestopke bodo politične oblasti strogo kaznovale. Vojne ujetnike, ki drugače ravnajo, se mora naznaniti vojaškim sodiščem, da se kaznujejo. Tistim gospodarjem, na katerih posestvu se je zgodil tak prestopek, se kot delavne moči prideljeni vojni ujetniki vzamejo. Če je dokazano, da je imela kaka ženska s kakim vojnim ujetnikom nedovoljeno razmerje, se mora od politične oblasti prisojena kazen v občini bivališča dotične ženske po tamošnji navadi razglasiti.

Doberdob je slovenska vas na Goriškem, in planota, na kateri leži, se imenuje Doberdobska planota. Tam so se vršili in se še vršijo strahoviti boji, v katerih so Italijani zaman pošiljali v boj četo za četo. Doberdob bo za avstr. armado v zgodovini slavnega spomina. Vlada je izpremenila v Trstu več ulic, ki so bile imenovane po italijanskih pesnikih in drugih možeh iz kraljestva; krstila jih je z avstrijskimi imeni in ena ulica je dobila ime od Doberdoba. Toda ta ulica nosi ime "Doberdo", kakor je čitati v poročilih generalnega štaba in na generalštabni karti. Z ozirom na to je pisala tržaška "Edinost": "Naš Doberdob in kraška planjava okoli njega je, kjer stoji naša hrabra straža, da odbije napade, ki butajo vanje iz furlanske ravnine. Slovenska tla so in slovenska vas je, ki daje ime temu krvavemu bojnemu pozorišču. Zato je tudi edino pravo, edino pravilno in tudi edino pravično tisto krajevno ime, ki mu ga je dalo ljudstvo, ki mu je to ozemlje domača gruda. In vendar se v vseh poročilih po časopisih rabi še vedno spakedranka Doberdo, namesto edino pravilnega Doberdob." — "Edinost" apelira na namestnika, da dobi dotična ulica pravilno ime. Dr. Josip Ferfolja se je kot Doberdobec oglasil v "Edinosti" in piše med drugim: Vprašali bi bili prvega Doberdobca na potu in ta bi bil povedal, da se kliče vas Doberdob in da v njej prebivajo Doberdobci. V Doberdobu so nekdaj rastli veliki hrastovi gozdovi, a ne samo po Doberdobu, ampak po vsem spodnjem Krasu. To dejstvo živi deloma v starih listinah, a še bolj v ustnem ljudskem sporočilu. Tudi na Koroškem je bolj znan izraz "dob" kakor "hrast". Ker pa Italijani ne ljubijo soglasnikov na konen besed, so izgovarjali samo Doberdo. Tako je prešla ta spakedranka celo v najnovejšo izdajo generalštabne karte, dočim je bilo v starejši izdaji pravilno ime Doberdob. Pa tudi ni prav, zakaj bi tržaška ulica nosila od Italijanov popačeno ime za avstrijsko orožje najslavnejše slovenske vasi.

Rad bi izvedel za svojega bratranca FRANKA TOMAŽIN, podomače Vitezov iz Novega sveta, Hotederšica. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Karol Logar, Mill Iron Ranch, Ekalaka, Mont. (29-31—12)

HINAVSKI PRIJATELJ.

Kadar hočete kupiti hišo, gotovo vprašate svojega prijatelja za dober svet, posebno, če vam je znano, da ima ta vaš prijatelj kaj skušnje pri takih kupčijah. Dotični prijatelj vam poroča, da ve, kako se mora celo stvar urediti, namesto, da bi kaj storil, pa pravi, da bo najprej poizvedel. Seveda, on gre najprej vprašat kakega čevljarja, potem pa greste vsi trije na banko. Tam vam ukažejo, da morate pripeljati tudi svoje soproge seboj. In naznadnje, ko je že vse končano, pridete k meni s pritožbo, da vam niso pogodbe tako spisali, kakor ste se dogovorili. Pridite zatorej vdrugič k meni, predno greste kam drugam. Jaz sem prijatelj vsakega poštenjaka.

JOSIP ZAJEC,
1378 E. 49 St., Cleveland, O.
Tel. Central 6494 R.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Simun Janes, Dunn, La. — Hrvatski list "Novi Hrvat" izhaja v New Yorku in urejuje ga g. Ivan Krešić. Naročnina stane na leto $1.50. Naslov je: "Novi Hrvat", P. O. Box 1163, New York, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ko korišno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1917 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR
ZA LETO 1916
Cena mu je
35c.
Dobi se pri:
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.
Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
M. Ogrin, 12 - 10th St., N Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Rok Firm, Frontenac, Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm, Minn.
Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, — Minn.
Mat. Kamp, La Salle, Ill

Dr. Richterjev **PAIN-EXPELLER**
za revmatične bolečine, okrelost in negibčnost sklepov in mišic
Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zaprečteni z Anchor varstveno znamko —
25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St
New York, N. Y.

OGLAS
NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoje

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Rieling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta JOSIPA ŽELEZNIK. Doma je iz Podlipe, posestnik iz Zaplane pri Vrhniki, podomače Zlošove. Zadnje njegovo bivanje je bilo nekje v Montani. Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njem, da mi naznani, ali naj se sam javi. — John Železnik, Box 364, Angleton, Tex. (31-12—4-1)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj **SALOON** pol bloka od Union postaje na desni strani **W. Michigan St. štev. 413.**

Za obilen poset se priporočam.
JOS. SCHARABON.

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Frank Petkovšek
Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smoške, patentirana, zdravila.
PRODAJA vožne listke vsem prekomorskim črtam.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Moja osebna poslanica nade.

Želim, da me pozna vsaki mož in vsaka žena v tej deželi, katera trpi na bolezni. Želim, da me poznajo vsi kot prijatelja—da vedo kdo sem jaz kaj sem storil v preteklosti in kaj delam sedaj. Moja slika vam lahko spričuje, da sem osivel v medicinski praksi, katero vršim že dolgo vrsto let; mnoji lasje so danes snežobeli po dolgih letih študiranja, raziskavanja in dela. Skrbno sem proučil in analiziral vse tiste stare, kronične in globoko vkorjenjene bolezni, ki se tako težko zdravijo in o katerih ima mnogo drugih zdravnikov le površno znanje. Želim, da mi vsak bolan moški in vsaka bolna ženska zaupa svoje težkoče in tajnosti; vsakemu bom dal pošten nasvet, ker želim, da sem z vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam nudim, in čitajte mojo **poslanico nade.**

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in funkcijonalne bolezni srca se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želimo tudi, da se seznanite z našim vspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so **sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možganov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinarnih organih** na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje 96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak moški in vsaka ženska; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi dobili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to **brezplačno knjižico** in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšna ničvredna **sredstva**, temveč čitajte to knjižico, katera je **kažipot k zdravju**, in črpajte iz nje pravočasne nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša težkoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačajte potrebno poštnino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. J. RUSSELL PRICE CO.,
S. 1100, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.,

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma **zastonj** in poštnine prosto.

Ime in priimek .....
Štev. in ulica ali Box .....
Mesto ..... Država .....

VRNIMO SE.

Mi vsi se radi spominjamo dni, ko smo bili polni zdravja in moči, ko je bilo videti, da ima svet za nas pripravljeno le srečo in veselje. Kaj nas je napotilo, da smo izpremenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k priprosti hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in posebno pazimo, da bo naš prebavni sistem v dobrem stanju, da preprečimo konstipacijo in nje komplikacije, slabost in nervoznost. Kakor hitro opazite kako neredost, vzemite

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo je zelo uspešno ker poveča prebavne funkcije ter nam raditega vrne prejšnje splošno zdravje dokler ne pademo zopet nazaj v stare slabe navade. To sredstvo tudi

Olajša bolečine v notranjosti,
odpravi konstipacijo,
ustvari tek,
ojači prebavno moč.
vzdrži organe pri delu,
odpravi nervoznost.

Oživi in ojači, da nove enerižje, prepreči in olajša konstipacijo, odpravi glavobol, daje pomoč deklicam in ženskam v njih bolestih ter je zelo dobro pri bledičnosti in klorozi.

Cena $1.00 V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec
1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ce se hočete izogniti bolečinam, imejte pri roki **Triner-jev Liniment** ter drgnite telo z njim, kakor hitro čutite najmanjšo bolest, ali revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 65c.

EMILE GABORIAU:

TATVINA

5 Nadaljevanje).

Fanferlota je to pismo silno presenetilo. — Mislil je, da bo imel v rokah nepobiten dokaz Prosperjeve krivde, pa ni imel ničesar.

Nekaj ga je pa le zanimalo v listu. — To so bile Prosperjeve besede: — Vse, vse slišiš? —Te besede so bile poděrtane. — S to besedo je Prosper najbrže mislil označiti denar.

— Gospodična Nina Gypsy je gotovo dobra prijateljica Prospera Bertomyja

— Da.

— Kje pa stanuje?

— Ravno v tej hiši.

—V katerem nadstropju?

— V prvem nadstropju je Prosperjevo stanovanje.

— Hvala vam gospod Cavaillon, hvala vam za vse, kar ste mi povedali. — Vi se prav lahko vrnete, bom pa jaz sam oddal pismo.

Cavaillon se je nekaj časa obotavljal, ker je pa izprevidel, da mu vse skupaj nič ne pomaga, se je udal.

— Prosper je nedolžen, jaz sem njegov prijatelj, on je moj zaščitnik. Jaz vem, da je popolnoma nedolžen.

— To je vse lepo, toda kakor rečeno: vi mu ne morete niti pomagati, niti škodovati. Kako neprijetnost mu pa kljub temu lahko napravite, če se ne prenehate zanimati zanj. — Ako je gospod Bertomy nedolžen, se bo že izkazalo, če je kriv, bo kaznovan.

S temi besedami se je poslovil od njega in stopil v vežo.

Uradnik je obstal na cesti. Misli in načrti so mu švigali po glavi, pa nobeden ni bil pravi. Hotel je posvariti Gypsy, hotel ji je vse povedati, slednjič se je premislil in je sklenil, da se prejkomogoče maščuje nad predrznim policijskim uradnikom.

V prvem nadstropju je bilo na vratih Bertomyjevo ime. — Fanferlot je pozvonil, in odprl mu je petnajstletni deček v zeleni livreji

Detektiv je vprašal za gospodično Gypsy, ker pa služabnik ni hotel takoj odgovoriti, je pristavil:

— Gospod Bertomy me je poslal. — Zelo važna zadeva.

— Vstopite.

Služabnik ga je peljal v majhen, krasno opremljen salon in mu rekel, da naj počaka.

— Presneto, — je mislil detektiv sam pri sebi, — Prosper, ali kako mu že pravijo, ima pa lepo stanovanje.

Ko je začel ogledovati pohištvo, so se odprla vrata in vstopila je Nina Gypsy.

Bila je majhna ,toda izvanredno lepe postave. — Njen obraz je spominjal na kreolko. Oblečena je bila v svetlo svilnato obleko.

— Strela božja — je pomislil detektiv — blagajnik pa nima slabega okusa.

Priklonil se je in rekel:

— Milostiva, gospod Bertomy mi je naročil, da naj vam oddam tole pismo.

— Kako? Ali vi poznate Prospera? — ga je začudeno vprašala.

— Ne samo to tudi njegov prijatelj sem.

— Ni mogoče — je odvrnila Nina.

— Da, jaz sem njegov prijatelj. — Rečem vam pa, da je sedaj zelo malo ljudi v Parizu, ki bi imeli toliko poguma, da bi to zatrjevali.

Agent je tako resno govoril, da mu je morala Nina nehote vrjeti. —

— Kaj hočete s tem povedati?

Namesto, da bi odgovoril, je razvil pismo in ga ji je držal pred očmi. — Nina mu ga je vzela iz roke, v naglici ga je prebrala, zatem je pa prebledela kakor smrt.

— Kaj je to? Povejte mi, kaj je to?

Fanferlot je bil pogumen človek, zločincev se ni bal, kljub temu je pa le malo manjkalo, da se ni začel tresti pred tem vročekrvnim dekletom.

— Ali je mogoče, da ga bodo aretirali in da ga dolže tatvine?

— Da, pravijo da je oropal blagajno.

— To je obrekovanje! To je podlo obrekovanje! — je zaklicala deklica in pogledala Fanferlota s svojimi žarečimi očmi. — Taka trditev bi bila nekaj blaznega. — Saj ima vendar Prosper veliko premoženje.

— Motite se Bertomy ni bogat, on je bil skoraj izključno navezan samo na svojo plačo.

Ta odgovor je zadel Nino, kakor strela iz jasnega. — Ni bogat? Pravite, da ni.... Potem bi pa bil....

Stavka ni končala, toda Fanferlot je prav dobro vedel; mislila je reči, da ga je ona tako daleč spravila.

— Ne, Prosper ni poneveril niti vinarja denarja. On me ne ljubi posebno. — Samo prevelika ljubezen spravi lahko moža v nesrečo in obup. —

— Kako pravite, da vas Prosper ne ljubi? Menda še sami ne vrjamete svojim besedam.

Žalostno je odkimala z glavico.

— Zagotovo vem, da me ne ljubi. — Za njegovo življenje sem jaz brez vsakega najmanjšega pomena.

— In če je tako? — Kako? —

— Kako? Prav dobro vem, kaj mislite reči, toda na te vaše besede vam ne morem odgovoriti. Že eno leto, odkar ga poznam, in odkar živim ž njim, me neprestano muči misel, da me nima rad. — Vse mi da, kar hočem, vsako željo mi izpolni, toda ljubi me ne. — Opaznjem ga, toda on je neprodiren. — Dober in prijazen je z menoj — o ljubezni pa ni sledu.

V svojem razburjenju je Nina pozabila da je razodela svoje najskrivnejše občutke tujcu. Morda je mislila, da je lahko odkritosrčna, ker se je ta mož imenoval Prosperovega prijatelja. Fanferlot pa se je veselil, da je poizvedel na ta način nekoliko o Bertomyjevem značaju. —

— Pravijo, da je Prosper hud igralec — je pripomnil — in igra človeka zapelje.

— Že igra, toda ni strasten igralec — je odvrnila Nina — sama sem ga videla, kako je izgubljal in dobival, ne da bi spremenil izraza v obrazu. Pri igri se obnaša popolnoma hladnokrvno, in človeku se zdi, da mu je vseeno. Ne, Prosper ni tat. Za to bi stavila svojo dušo! Zdi se mi pa, da je v njegovem življenju neka skrivnost, neka nesreča, pač nekaj zelo žalostnega, kar bi rad pozabil in vsled česar si išče omotice.

Solze so orosile njene lepe oči in so drsele počasi po njenih licih. Hipoma pa se je stresnila, obrisala solze in odločno vzkliknila:

— Rešila ga bom, čeprav me ne ljubi, ga ljubim jaz, ker je dober, plemenit — ne, in tisočkrat ne, on ni zločinec! Takoj bom šla k njegovem šefu, k sodniku, če treba k samemu predsedniku, in dokazala bom, da je nedolžen! Z menoj! Še predno se znoči, mora biti Prosper moj!

— Vaša namera je hvalevredna, gospodična — je odvrnil Fanferlot — toda mojemu prijatelj boste ne samo nič koristili, ampak sami seki škodovali, ker vas bodo smatrali za sokrivko.

— Kaj mi je na tem! — je vzkliknila Nina — če njega vržejo v [illegible] z njim delila njegovo usodo.

— [illegible] plemenito od vas, gospodična, toda svojega prijatelja s [illegible]rešili, ravno nasprotno, pahnili ga boste tem v gotovejšo [illegible]ga boste pa tudi ravnali popolnoma proti njegovi volji. — Ali vam ni pisal, da se skrivajte? — Ali se vam ne zdi, da ima za to posebne vzroke....

Nina je nestrpno poslušala in razburjena korakala po sobi in se je že napravila k odhodu.

Vsled zadnjih Fanferlotovih besed pa se je ustavila, kakor bi se ji naenkrat posvetilo v glavi.

— A, zdaj razumem, že moja navzočnost tu v njegovem stanovanju bi bila obtožba proti njemu. — Če pa bi našli moje obleke, moje čipke in nakite.... O, tisočkrat imate prav, stran moram — kdo ve, morda mi je policija že za petami....

Ne da bi se še dalje brigala za tujca, ki se je skrivnostno smehljal, je skočila v spalno sobo, poklicala slugo in hišno ter zapovedala takoj prinesti kovčke in začeti spravljati. Ona sama se je lotila tega dela. —

Trenotek kasneje se je vrnila zelo razburjena, ter rekla obiskovalcu:

— Takoj bom pripravljena, toda kam naj grem? — Prosper mi piše, naj se preselim na drug konec Pariza, v meblirano sobo. Toda kako naj jo dobim tako hitro?

Fanferlotove oči so od veselja zablisnile, vendar se je trudil, da bi se zdel popolnoma hladnokrven.

— Jaz bi vedel za nek hotel, seveda, ni tako lepo, kakor je tu, a na moje priporočilo bi vam stregli po kraljevsko, poleg tega bi pa bili tam res dobro skriti.

— Potem pa le hitro, prosim napišite priporočilno pismo, tam na pisalni mizi najdete vse potrebno — Kje pa je tisti hotel?

— Onkraj reke Seine, imenuje se hotel pri "Angelnu", posestnica ki ji vas bom priporočil, pa se zove Aleksandrina.

Napisal je par besed, ter ji podal pismo v zavitku.

(Nadaljuje se).

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 3,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga mnogo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger pише: Sedel sem v nekem gostu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem želel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne mogle ustanoviti družbe, ki bi razširjale to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, ker sem jo jednaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih napisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širit krščansvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski sbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, ko bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

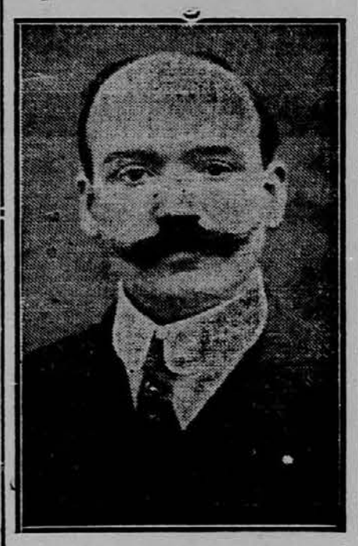

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR DOJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osivели. Revmatizem, kostiboi ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dnah popolnoma ozdravim, rana, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dnah popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street New York, N Y

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več drugimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v nakup za HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali [illegible]

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept 490 Broome St., New York.
Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street. New York, N. Y

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.